Ana Modül 1

Fikirlerinizi koruyun

Fen bilimleri, mühendislik, tıp ve işletme öğrencileri için patente giriş dersi

İçindekiler

Ana modül 1

Fikri mülkiyet haklarına giriş	Slayt 1 - 7	5
Patentler neden vardır?	Slayt 8 - 12	22
Dünyadaki patent başvuru oranları	Slayt 13 - 14	32
Patent hakkında temel gerçekler	Slayt 15 - 20	36
Patent başvurusuna ilişkin esaslar	Slayt 21 - 24	48
Patent almak ya da almamak	Slayt 25 - 27	56
Patentlerin ekonomik değeri	Slayt 28 - 31	64
Patentler – Çok değerli bilgi kaynakları	Slayt 32 - 43	72

Genel bakış

Slayt 2	Dersin içeriği
Slayt 3	Fikri mülkiyetin farklı türlerine genel bakış
Slayt 4	Cep telefonunda fikri mülkiyet
Slayt 5	Fikri mülkiyetin önemi
Slayt 6 (opsiyonel)	Değerli fikri mülkiyet örnekleri
Slayt 7 (opsiyonel)	Patentler her yerde
Slayt 8 (opsiyonel)	"Patent sisteminin" ilk ortaya çıkışı
Slayt 9	Patent sistemi
Slayt 10 (opsiyonel)	1617'de yayımlanan ilk İngiliz Patenti
Slayt 11 (opsiyonel)	GB Patent No. 913 – Watt'ın geliştirilmiş buhar makinesi
Slayt 12 (opsiyonel)	Buhar makinesi patentleri sayısındaki artış
Slayt 13 (opsiyonel)	Tüm dünyada bir yılda yapılan patent başvuruları
Slayt 14 (opsiyonel)	Seçilmiş patent ofislerindeki başvuru oranları
Slayt 15	Patent sisteminde saklı "sosyal sözleşme"
Slayt 16	Patentin sağladığı haklar
Slayt 17	Bir patent neleri içerir?
Slayt 18	Patent örneği
Slayt 19	Tarifnamenin yapısı
Slayt 20	Avrupa Patent Ofisi'nde neler patentlenebilir?
Slayt 21	Patent başvurusu yapmayı düşünürken yapılmaması gerekenler
Slayt 22	Patent için nereye başvurmalı?
Slayt 23 (opsiyonel)	EPO'da patent prosedürü
Slayt 24 (opsiyonel)	PCT prosedürü
Slayt 25	Patentin avantajları ve dezavantajları
Slayt 26	Patente alternatifler
Slayt 27	Patentler nasıl kullanılır?
Slayt 28	ABD üniversitelerinin lisans geliri
Slayt 29	Avrupa patentlerinin değeri
Slayt 30 (opsiyonel)	Toplam portföy değeri içinde patent sınıflarının payı
Slayt 31 (opsiyonel)	Patent yönetimi
Slayt 32	Araştırma çabalarının %15-25'i boşa
Slayt 33 (opsiyonel)	Tekerleğin yeniden icadı- tam anlamıyla
Slayt 34	Daha fazla bilgi sadece patentlerde bulunur
Slayt 35	Patent dokümanlarında yer alan çözümler
Slayt 36	Patentlerin araştırılması kolay olabilir...
Slayt 37-41	... ancak bazı temel bilgiler gereklidir

Fikirlerinizi koruyun

Fen bilimleri, mühendislik,
tıp ve işletme öğrencileri için
patente giriş dersi



Slayt 2

Dersin içeriği

Bu slayt öğrencilere, sunumun içeriğini gösterir.

Öğrenme Hedefleri

- Fikri mülkiyetin ne olduğunu anlamak
- Bir patent başvurusu yapmanın avantaj ve dezavantajlarını dengelemek
  - Patentin ne olduğunu anlamak
  - Patentin nasıl alındığını ve maliyetin ne kadar olduğunu bilmek
  - Patentlerin nasıl kullanılabildiğini anlamak
  - Patent almaya alternatif yöntemlerinin bilincinde olmak
- Değerli bilgileri edinmek için patenti kullanmak

Slayt 3

Fikri mülkiyetin farklı türlerine genel bakış

Patentler, sadece teknik buluşlara verilmektedir. Başvurular bir patent ofisine yapılmalıdır. Patent başvuruları, bir patentin reddi veya verilişi ile sonuçlanan bir süreçte incelenmektedir. Patentler normalde, başvuru tarihinden itibaren maksimum 20 yıl geçerlidir. Verildiği ülkeye bağlı olarak, patent, başvuruyu ilk yapana (Avrupa ve diğer çoğu ülkelerde "başvuruyu ilk yapana") veya buluşu ilk yapana (ABD'de, "buluşu ilk yapana") aittir.

Bazı ülkelerde, özel ve daha etkisiz bir patent türü olan "faydalı model" (veya "küçük patent"(petty patent)) de mevcuttur. Faydalı modeller, genellikle daha kısa bir süre için daha az etkili koruma sağlar. Birçok ülke, faydalı model korumasından yararlanılabilmesi için buluşların yeni olmasını şart koşmaktadır. Diğer bazı ülkeler, örneğin Almanya, buluşun, buluş basamağı içermesini de şart koşmaktadır. Ancak çoğu ülke, yeniliğe ve buluş basamağına bakmadan formalitelere uyan herhangi bir faydalı modeli tescil eder (hukuki bir anlaşmazlık olduğu takdirde, faydalı modelin yasal gerekliliklere uyup uymadığına daha sonra mahkeme tarafından karar verilir).

Telif Hakkı'nın tescil edilmesine gerek yoktur. Eser yaratıldığında, telif hakkı "kendiliğinden" doğacaktır. Orijinal, yaratıcı, fikri veya sanatsal her ifade telif hakkı ile korunur. Romanlar, bilimsel literatür, tiyatro oyunları, yazılımlar, fotoğraflar ve resimler, müzik, heykeller, televizyon yayınları vb., telif hakkına örnek teşkil eder. Bir parfümün kokusu bile (dolaylı olarak) telif hakkı ile korunabilir: ulusal mahkemeler, parfümü oluşturan içerik maddelerinin karışımının bir eser sahibinin orijinal eseri şeklinde değerlendirilip telif hakkı ile korunabileceğine hükmetmektedirler.

Sırası gelmişken belirtmek gerekir ki; "tüm hakları saklıdır" veya "telif hakkı …'a aittir" ifadeleri, telif hakkı oluşturmak için gerekli değildir. Bunlar, sadece ABD'de herhangi bir tecavüz davasında hak sahibinin pozisyonunu güçlendirmek için kullanılmaktadır (patent hakkına tecavüz eden kişi masum tecavüzün masum olduğunu ileri süremez). Ancak, ABD'de de olduğu gibi Avrupa'da da açıkça belirtilsin veya belirtilmesin telif hakkı korunması mevcut olur.

Bir telif hakkının süresi, kabaca bir eser sahibinin hayatı artı yetmiş yıldır; ancak bu duruma ve ülkeye göre değişiklik gösterir.

Markalar, mal ve hizmetlerin ticari kaynağını belirleyen ve ayırt etmeyi sağlayan işaretlerdir. Bu işaretler; kelimeler, logolar, isimler ve renkler ve aynı zamanda ürünlerin şekli, paketlenmesi ve hatta sesler veya kokular gibi ticari kaynağı belirleyici diğer araçları kapsayabilir. Örneğin, çoğu Disney karakteri marka olarak tescil edilmiştir.

Markalar, en basit şekliyle kullanılarak (Google'ın yaptığı gibi) veya çoğu şirketin tercih ettiği gibi bir ulusal patent ve marka ofisinde markaların tescil edilmesiyle oluşturulur. Markanız tescil edilmişse, rakiplerinizin markanızı kopyalamasını veya ona zarar vermesini önlemek daha kolaydır. Avrupa Birliği'nde markaların tescili için esas gereklilik, markanın ayırt edici bir karakterden yoksun olmamasıdır. (207/2009 Sayılı Konsey Tüzüğü (EC) Madde 7): *http://eur- lex.europa.eu/ LexUriServ/LexUriServ.do?uri= OJ:L:2009:078: 0001:0042: EN:PDF.* Avrupa'da markanın tescil edilmesi için markanın şekilsel olarak sunulması gerekmektedir ki bu durum kokuya dayalı markalar için zorluk oluşturabilir.

Markalar, kullanıldıkları sürece korunur ve ulusal marka ofisleri veya uluslararası kurumlar nezdinde tescil edilirler (örn: AB).

Daha önceki bir markanın sahibi tarafından yapılan itiraz üzerine başvurusu yapılan daha sonraki markanın, daha önceki marka ile aynı veya benzer olması durumunda veya markanın ilgili olduğu ürün veya hizmetlerin önceden tescil edilen markanın ürün veya hizmetleriyle aynı veya benzer olması durumunda sonraki marka tescil edilmeyecektir. Tescil başvurusu, daha önceki markanın korunduğu bölgede/ülkede kamu açısından karışıklık olasılığı doğuruyorsa reddedilecektir (207/2009 Sayılı Konsey Tüzüğü(EC)Madde 8)



Patentler: Sadece buluşlar patentlenebilir ve söz konusu patentler kamuya açıklanır. Patent verilmesi için zorunlu gerekliliklerin yerine getirip getirmediğinin tespit etmek üzere patent başvurusu, patent ofisi tarafından incelenecektir.

Telif hakkı: Telif hakkı, örneğin, edebiyat, sanat, drama, müzik, fotoğraf, kayıt, yayın vb.'yi kapsamaktadır.

Markalar: Markalar, sahibinin ürün ve hizmetlerinin, rakipler tarafından sunulan ürün veya hizmetlerden ayırt edilmesini sağlayan isim, logo, renk gibi ürün veya hizmet kökeninin ayırt edici işaret veya göstergelerdir.

Tescilli tasarımlar: Tescilli tasarımlar bir ürünün dış görünümünü korurlar. Teknik yönleri için bir koruma sağlamazlar. Tescilli tasarımlar, yeni desenleri, süslemeleri ve şekilleri kapsamaktadır. Resmi olarak tescil edilmesi için tasarımların, orijinal ve ayırt edilebilir olması gerekmektedir. Bir tasarımın sanatsal yönleri de telif hakkı ile korunabilir.

Tescilsiz tasarımlar da korumadan yararlanmaktadır: Tescilsiz tasarım, kamuya bir tasarım sunduğunuzda elde ettiğiniz bedelsiz ve kendiliğinden elde edilen bir haktır. Bu size herhangi bir kişinin tasarımınızı taklit etmesini engelleme hakkı tanır ancak, genel anlamda tescilsiz bir tasarımın sağladığı koruma, tescilli bir tasarımın sağladığı korumadan daha kısa sürelidir.

Ticari sırlar: Ticari sırlar, patentlere alternatiftir. Ticari sırlar, kamunun bilgisi dahilinde olmayan bilgileri kapsamaktadır. Bu bilginin sahibi, bilgiyi gizli tutma konusunda dikkatli olursa (**örneğin çalışan/ortaklarla gizlilik sözleşmeleri imzalama yoluyla**), bu bilgileri çalanları dava edebilir. Ancak, ticari sırlar, tersine mühendisliğe karşı veya bağımsız şekilde aynı buluşu yapan rakiplere karşı hiçbir koruma sağlamazlar.

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServdo?uri=OJ:L:2009:078:0001:0042:EN:PDF.

Avrupa Birliği'nde ulusal düzeyde markalar, Marka Direktifine (89/104/EEC, 2008/95/EC olarak çıkartılan konsolide versiyon) uyumlu hale getirilen marka kanunları ile korunmaktadır. Ayrıca, Topluluk Marka Tüzüğü, Topluluk düzeyinde kabul edilen korumaya yönelik tek tip bir rejim oluşturmuştur.

Benzer mal veya hizmetler için aynı işaretin kullanılması durumunda veya aynı veya benzer mal veya hizmetler için aynı veya benzer bir işaretin kullanımının bir karışıklığa neden olması veya bilinen bir işaretin kullanımının, tecavüz edilen markanın ününe veya ayırt edilebilir özelliklerine zarar vermesi veya tecavüz eden markanın, bu işaretin avantajından haksız şekilde faydalanması durumunda markanın tecavüzü söz konusu olur. Daha önceki markanın sahibi, tecavüz niteliği taşıyacak olan başvuruya itiraz veya diğer markanın tescilini iptal etme hakkına sahip olacaktır.

Tescilli tasarımlar (ABD: tasarım patentleri) objelerin dekoratif tasarımını, şeklini, görünümünü ve stilini korumaktadır. Tescilli tasarımlar, ürünün sadece estetik yönünü koruma altına alırlar ve işlevsel yönünü koruma amacı taşımazlar. Tasarımlar, ulusal bir ofiste veya AB çapında koruma için Avrupa Birliği İç Pazarda Uyumlaştırma Ofisi'nde (OHIM) veya endüstriyel tasarımların uluslararası tescili için Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı (WIPO) tarafından yönetilmekte olan Lahey Sistemi aracılığıyla tescil edilebilir.

Bir Topluluk Tescilli Tasarımı sadece OHIM'e başvuru yapılarak alınabilir (esasa ilişkin inceleme yapılmamaktadır). Gereklilikler ise mutlak yenilik ve ayırt edici karakterdir. Topluluk tescilli tasarım için koruma süresi, tescil için yapılan başvuru tarihinden itibaren en fazla 25 yıldır. Tescil, beş yıllığına verilmekte ve tekrar yenilenebilmektedir.

Tescilsiz tasarımlar da belirli şartlar altında koruma alabilirler. Orijinal bir tasarımı kamuya sunduğunuzda ücretsiz ve kendiliğinden oluşan bir hak edinirsiniz. Bu durum size başkalarının tasarımınızı kopyalamasını engelleme hakkı verir ancak, tescilsiz bir tasarımın sağladığı koruma süresi tescilli bir tasarımın koruma süresinden daha kısa olacaktır.

Topluluk tescilsiz tasarımının devamlılığı için hiçbir formalite gerekmemektedir. Topluluk Tescilli tasarımında olduğu gibi, Topluluk tescilsiz tasarımında da gerekli şartlar da mutlak yenilik ve ayırt edici karakterdir. Topluluk tescilsiz tasarımının koruma süresi, tasarımın Avrupa Topluluğu'nda yayımlanmasından itibaren en fazla üç yıldır.

Burada yer almayan diğer fikri mülkiyet türleri, bitki çeşitlerinin korunması (ABD: "bitki patentleri"), yarı iletken topografyalar ve ticari sırları kapsamaktadır.

Bir **ticari sır**, bazı koşullar altında kanunla korunmakta olan bir bilgiyi ifade etmekle birlikte tek başına bir hak teşkil etmemektedir. Ticari sır, (a) kamu tarafından bilinmeyen, (b) kamu tarafından bilinmiyorsa daha değerli olan ve (c) gizliliği sürdürmek için makul çaba gerektiren bilgidir. Bu makul çabalara çalışanlarla ve iş ortaklarıyla yapılan gizlilik (açıklamama) sözleşmeleri ve sanayi casusluğunu önlemeye yönelik çabalar örnek olarak verilebilir.

Ticari sırların zorunlu şartları ve sundukları koruma ulusal hukuka tabidir. Ticari sırlar, sınırlı koruma sağlamaktadırlar; sadece ticari sırların keşfedilmesine ilişkin uygunsuz araçlar yasaklanmıştır. Rakiplerin de, aynı teknolojiyi kullanarak bağımsız bir şekilde geliştirmeleri ve kullanmaları veya tersine mühendislik işlemleri hukuka aykırı değildir.

Tüm bu fikri mülkiyet hakları, maddi olmayan varlıkların farklı yönleri ile ilgilidir ve aynı zamanda bir buluş sahibine buluşunu koruması için potansiyel olarak yardımcı olabilir. Örneğin; buluş sahibi, belirli bir özelliği sunan tek şirket olmak için patenti, ürününün kendine has özelliklerini müşterilerine aktarmak içinse markayı ve tasarımı kullanabilir. Bununla birlikte üretim işleminin bazı yönlerini gizli tutmayı da tercih edebilir ve eğer gizliliği sürdürmek için ciddi çaba sarf ederse ticari sırlara ilişkin kanunun sağladığı korumadan faydalanabilir.



Slayt 4

Cep telefonunda fikri mülkiyet

Çoğu öğrenci, bugün bir cep telefonu üretmek ve pazarlamak için gerekli olan fikri mülkiyetin ne kadar büyük bir servet olduğunun farkında değildir.

Bir önceki slaytta sözü edilen farklı fikri mülkiyet türlerine ilişkin örnekler bir cep telefonu için verilmektedir. Bu örnekler, öğrencilerin kendi fikri oluşumlarının farklı yönlerini nasıl koruyacaklarını anlamalarına yardımcı olacaktır.

Cep telefonu şirketlerinin ve tedarikçilerinin ne tür sırları olabileceğini bilmediğimiz için ticari sırlar, burada tümüyle bahsedilmemektedir.

Cep telefonunda fikri mülkiyet

Markalar:
•Nokia" tarafından oluşturulmuştur
•Ürün N95
•Yazılımlar "Symbian" , "Java"

Patentler:
•Veri işleme yöntemleri
•Yarı iletken devreler
•Kimyasal bileşikler
•…

Telif hakları:
•Yazılım kodu
•Kullanım Kılavuzu
•Melodi
•...



Ticari sırlar
?

Tasarımlar (bazıları tescillidir)
•Tüm telefonun şekli
•Tuş takımının oval şekilde düzenlenmiş olması
•Tuş takımının üç boyutlu dalgalı tasarımı
• ...

Slayt 5

Fikri mülkiyetin önemi

Bugünün bilgi ekonomisinde, fikri mülkiyet çok önemlidir. Yeni kurulmuş şirketler, ürünlerini taklit eden büyük rakiplerden kendilerini korumak için fikri mülkiyet haklarını kullanırlar (örnekler: Dolby ve Gore, bkz. aşağı). Büyük şirketler de kendi yatırımlarının karşılığını almak için fikri mülkiyeti kullanırlar. Hatta çelik sanayi gibi "geleneksel" endüstriler, yeni geliştirilen çelik formülleri gibi maddi olmayan varlıkları korumak için fikri mülkiyet haklarını kullanırlar (örnek: Sandvik bkz. aşağı).

Çoğu teknik buluş, üretilmeden ve kullanılmadan önce esaslı yatırımlara gereksinim duyar. Buluşlar, finansal destek sağlayabilmek için gelir elde etme potansiyelini göstermek durumundadırlar. Fikri mülkiyetin korunması söz konusu olduğunda ise bu bakış açısı daha da önem kazanır.(Fikri mülkiyet koruması yoksa rakipler, araştırma ve geliştirmeye yatırım yapmadıkları için, aynı ürünleri veya hizmeti daha düşük fiyattan sunabilmektedirler.)

Fikri mülkiyet hakkı sahibine, söz konusu fikri mülkiyetin kullanım hakkını başkalarına devretme imkânı tanır (örneğin lisans vermek). Lisansın verileceği şartlar, fikri mülkiyet hakkının sahibi tarafından belirlenebilir. Bu nedenle bir DVD film satın almak, neredeyse hiçbir zaman fikri mülkiyeti satın alındığı anlamına gelmemekte, sadece film sahibinin filmi belirli koşullar altında kullanılmak üzere lisansını satması anlamına gelmektedir; örneğin DVD'yi başkalarına kiraya verme ve kopyalama hakkı buna dâhil değildir. Lisans vermek çok yaygındır.

Lisans verenin (lisans veren fikri mülkiyet sahibinin) lisansın şartlarını belirleyebilmesi nedeniyle fikri mülkiyet, "kamu mülkiyeti-halka açık" olması dayatılabilir. Örneğin, açık kaynak yazılım geliştiricileri, yaptıkları işleri kullanan kişilerin belirli şartlara bağlı kalmaları gerektiğini fikri mülkiyet korumasıyla (telif hakkı) mümkün kılmaktadır. Telif hakkına sahip oldukları için Linux'un geliştiricileri, (ücretsiz olarak sunmuş oldukları) Linux kodunda yapılan gelişmelerin de ücretsiz kullanılmasını talep edebilirler.

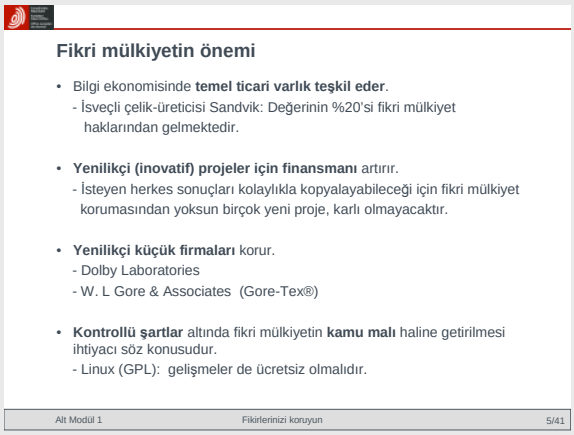
Bu şartları kabul etmezseniz Linux kodunu geliştiremez veya uyarlayamazsınız. Bu sayede, Linux geliştiricileri, fikri mülkiyetlerinin başkaları tarafından yeni mülkiyet hakları oluşturmak üzere kullanılmayacağını garanti altına almış olurlar. Linux geliştiricilerine, ücretsiz bilginin ücretsiz olarak kalmasını sağlamalarına imkân veren şey fikri mülkiyettir. Bu durum, kimsenin kendi kişisel çıkarı için araziyi gasp etmemesi ve ağaçları kesmemesi amacıyla doğal bir ormanı satın alan varlıklı bir aile ile kıyaslanabilir. Mülkiyet hakları olmasaydı, söz konusu aile ormanı, ağaçları kesmek isteyenlere karşı koruyamayacaktı.

Diğer (oldukça gelişmiş) bir örnek ise Creative Commons lisansıdır. Bu lisans bir eser sahibinin bazı şartlar altında (örneğin, kullananlar eser sahibinin adını belirtmelidir veya eser ticari olarak kullanılmamalıdır) eserini herkesin kullanmasına izin vermesine imkân verir, (*bkz. www.creativecommons.org*). Dinleyiciler, lisans verme hakkında bilgi sahibi değilse bu örnekten söz etmemenizi öneririz.

Fikri mülkiyetin kâr elde etmekten çok kamu yararına kullanılmasına ilişkin diğer örnekler, TransFair (Fairtrade coffee) ve Forest Stewardship Council (doğal ormanları yok etmeden üretilen odun) gibi organizasyonlardır. Bu organizasyonlar, markalarını (FAIRTRADE; FSC), sadece bazı çevre kriterlerine ve/veya manevi kriterlere özen gösteren şirketlere lisanslamaktadırlar. Fikri mülkiyet sistemi, markaların lisanssız kullanımının önlenmesini sağlamaktadır. Böylece, tüketiciler, markayı taşıyan tüm ürünlerin vaat edilen standartlara gerçekten uygun olduğundan emin olabilirler.

Şirket örnekleri

Sandvik, özel çelik ürünleri üreticisidir. Borsa'daki değeri 10 milyar Avro'dur. Şirketin bütün fikri mülkiyet haklarını elinde tutmak üzere son dönemde kurulmuş olan bir bağlı şirketinin (bağlı şirket yaklaşık 12 çalışana sahip) defter değeri 1,8 milyar Avro'dur.



Not: Sandvik'in fikri mülkiyetlerini elinde bulunduran bağlı şirketi sadece 12 çalışana sahiptir ve defter değeri 1,8 milyar Avro'dur (2007 yılında).

Dolby Laboratories

- 1960'larda gürültü-azaltan teknolojiyi icat etmiştir.
- Teknolojiyi ve markaları korumak için bir patent kombinasyonu kullanmaktadır.
- Başarılı bir ileri teknoloji şirketi haline dönüşmüştür.

W.L. Gore

- 1958 yılında Gore ailesi tarafından evlerinin bodrumunda kurulmuştur.
- PTFE (Teflon®) ile ilgili ileri teknoloji ürünleri.
- Patent koruması ve güçlü markalar (Gore-Tex®)
- Şu anda 8000 çalışanı bulunmaktadır.

Teknolojinin lisanslanması kavramına aşina dinleyiciler için ek örnekler:

ARM Ltd.

- Enerji yönünden verimli mikroişlemciler geliştirir ancak üretmez (gelirini lisans bedellerinden elde eder).
- 1990 yılında kurulmuş olup, şu anda cep telefonu mikroişlemcileri alanında pazar lideridir.
- ARM'nin kurucusu Hermann Hauser: "*National, Intel ve Motorola'nın tasarım ekibine vermediği iki şeyi ben (tasarım ekibine) verdim: "birincisi sıfır para ikincisi sıfır insan. Yapabilmelerinin (bir mikroişlemci tasarlayabilmelerinin) tek yolu işi gerçekten basit tutmaktı."*

LINUX

Linux işletim sistemi ve diğer açık kaynak yazılımlarını kullanmak ücretsizdir; ancak kullanıcıların Genel Kamu Lisansı'nı (GPL) kabul etmeleri gerekmektedir. Genel Kamu Lisansı, yapılan her türlü geliştirmeyi yine GPL altında bulundurmayı içeren bir anlaşmadır.

Creative Commons

Kitaplar, yazılımlar, fotoğraflar, vb. için geniş yelpazeye sahip örnek bir lisans türü. Eser sahipleri, ücretsiz kullanıma izin verebilirler ancak, örneğin isimlerinin belirtilmesini veya kullanımın ticari olmamasını talep edebilirler

- **Dolby Laboratories**, 1960'larda gürültü azaltma teknolojisine öncülük etmiştir. Şirket, bu teknolojiyi korumak için bir patent kombinasyonu kullanmakta ve müşterilere Dolby'nin kalitenin bir göstergesi olduğunu ispatlamak için markaları kullanmaktadır. Bu yolla, başlangıçta küçük olan bir şirket büyük çaplı şirketlerle iş yapabilmiş ve başarılı ve büyüyen bir ileri teknoloji şirketi haline gelmiştir.

  W.L. Gore, 1958 yılında Gore ailesi tarafından evlerinin bodrum katında kurulmuştur. Gore, PTFE (Teflon®) bazlı yeni ürünlerini geliştirmiş ve bunların patentini almıştır. Başlıca ürünleri için patent korumasından faydalanan ve Gore-Tex® gibi güçlü markaları yaratan Şirket'in şu an 8000 çalışanı bulunmaktadır.

ARM Ltd., enerji verimliliği sağlayan mikroişlemciler geliştirmek üzere 1990 yılında kurulmuştur. Şirket, teknolojiyi geliştirmekte ve sonrasında fiili olarak ürünleri üreten üçüncü şahıslara fikri mülkiyetlerin lisansını vermektedir. O tarihten bu yana, 10 milyardan daha fazla ARM mikroişlemcisi ARM'den alınan lisans çerçevesinde üretilmiştir. 1800 den fazla çalışanı bulunan şirket, cep telefonu mikroişlemcisi alanında dünya lideri konumuna gelmiştir. (ARM'in işe nasıl başladığını anlatan eğlenceli bir anekdot anlatalım: ARM kurucusu Hermann Hauser, ARM'de işlemcinin geliştirildiği ilk günleri ve başarı faktörlerini şöyle hatırlıyor:

"*National'ın, Intel'in ve Motorola'nın tasarım ekibine vermediği iki şeyi ben (tasarım ekibine) verdim: "birincisi sıfır para, ikincisi sıfır insan. Yapabilmelerinin (bir mikroişlemci tasarlayabilmelerinin) tek yolu işi gerçekten basit tutmaktı."*

Dinleyiciniz, teknolojinin lisanslanması kavramına aşina değilse, bu aşamada ARM veya Creative Commons lisansından söz etmeyebilirsiniz.



Slayt 6

Değerli fikri mülkiyet örnekleri

Fikri mülkiyetle yaratılabilen değerin anlatılması öğrenciler için önemli bir motivasyon kaynağıdır. Bu slayt bir takım fikri mülkiyet varlıklarının mali değerini gösteren örnekler içermektedir.

Coca-Cola (tescilli marka): Bu markanın değeri (marka = ticari markalar ve tüm Coca-Cola müşteri deneyimi) 27 milyar Avro olarak tahmin edilmektedir (tahminler Millward Brown Optimor tarafından yayımlanmıştır: *http://www.brandz.com/upload/BrandZ_2007_Ranking_Report.pdf ve* interbrand *http://www.interbrand.com/en/best-global-brands/Best-Global-Brands-2010.aspx*).

Apple iPod (tescilli markalar ve tescilli tasarımlar ve ayrıca patentler): Son derece başarılı olan iPod, rekabet avantajını teknik inovasyondan çok müşteri deneyimi ve ayırt edici tasarımına borçludur. Apple, iPod tasarımına ilişkin birkaç ABD tasarım patenti (Avrupa'da tescilli tasarım olarak anılmaktadır) başvurusu yapmıştır. Apple ayrıca, iPod için kullanıcı ara yüzleri ile ilgili patent başvurularında da bulunmuştur

Harry Potter (tescilli markalar ve telif hakları): Orijinal Harry Potter kitabının yazarı J.K. Rowling ilgili tüm fikri mülkiyet haklarına sahiptir. Bu da kitabın devamını yazmaya yetkili tek kişinin kendisi olduğu anlamına gelmektedir. J. K. Rowling'in Harry Potter hikâyesi üzerindeki tüm fikri mülkiyet haklarından 750 milyon Avro elde ettiği belirtilmektedir.

Anında fotoğraf çıkartan fotoğraf makinesi (patentler): Dijital fotoğraf makinelerinin icadından önce anında fotoğraf teknolojisi oldukça değerliydi. 1991 yılında, Kodak, Polaroid'in sahip olduğu patentlere tecavüz etmekten suçlu bulunduğu için Polaroid'e 550 milyon Avro tazminat ödemek zorunda kaldı.

DNA (klonlama) kopyalama (patentler): Nobel ödüllü ve patentli DNA polimeraz buluşu 1991 yılında 190 milyon Avro'ya satılmıştır.

Karşılaştırma için: Dünyanın en büyük ve en değerli mavi elmaslarından biri olan "**Hope diamond**"ın değeri yaklaşık 125 milyon Avro'dur. 2008 fiyatlarına göre altının kg başına fiyatı 18.000 Avro civarındadır. Bu da, J.K. Rowling'in kendi hayal gücünü 42 bin ton altına eşdeğer gerçek bir fikri mülkiyet sihrine dönüştürdüğü anlamına gelmektedir.



Coca-Cola

Çeşitli pazar araştırması firmalarına göre marka değeri 27 milyar Avro'dur. MARKA

Apple iPod

100 milyondan fazla satılmıştır. MARKA, TESCİLLİ TASARIMLAR, PATENTLER (kullanıcı arayüzlü)

Harry Potter

Yazar J.K. Rowling, kendi hayal gücünü 42 bin kilo altına eşdeğer olacak şekilde gerçek bir fikri mülkiyet sihrine dönüştürmüştür (TELİF HAKKI'NDAN yaklaşık 750 Milyon Avro gelir elde etmiştir).

Anında Fotoğraf Veren Makine

Kodak, Polaroid'e ait patentli buluşları yasadışı kullanmaktan ötürü Polaroid'e 550 milyon Avro tazminat ödemiştir.

DNA kopyalama (klonlama) işlemi:

Nobel ödüllü teknolojinin patenti alınmış ve 190 milyon Avro'ya satılmıştır.

Fikri Mülkiyetin değerini Hope Diamond **(ünlü ve büyük mavi bir elmas)** ile karşılatırınız: 125 milyon Avro.

Slayt 7 (opsiyonel)

Patentler her yerde

Bu slaytın amacı, öğrencilere patentlerin sadece ileri teknoloji şirketleriyle değil neredeyse tüm şirketlerle ilgili olduğunu göstermektir. Satın alabileceğiniz hemen hemen her ürünü kapsayan sayısız patent bulunmaktadır. Bu nedenle patentler herkesin ilgisini çekmektedir.

Bu slayt, patentleri üç farklı teknik alanda gösteren grafik ve resimleri içermektedir. Bu resimler aşağıda belirtilen sırayla gösterilecektir.

1. Süper iletkenler:

Patent başvuruları, devrim niteliğindeki buluşlar (ilk şemayı görmek için tıklayınız) için yapılmaktadır. Örneğin bu grafik, süper iletkenlere ilişkin başvuruları göstermektedir. Süper iletkenler, elektrik akımını herhangi bir kayıp olmaksızın ileten materyaller grubudur. Araştırmacılar 1986 yılında, gerçek süper iletken başvurularının önünü açan yüksek sıcaklık süper iletkenlerini keşfettiler. Bir yıl sonra aynı araştırmacılar, buluşlarından dolayı Nobel fizik ödülü aldılar. 18 ay gibi rekor sayılan bir sürede patent belgeleri verildi. Görüldüğü üzere bu buluş, yüksek yaratıcılıktaki faaliyet sürecini teşvik etmiş ve ilgili alandaki patent başvurularında büyük bir artışa neden olmuştur. Ancak, süper iletkenler bugün bile hala toplu olarak pazarlanabilen ürün kategorisinde değildir ve bu patentlerin çoğu, hiçbir surette değerlenmemiştir. Bu nedenle, süper iletkenlere yönelik araştırmaya olan ilginin azalması ve patent başvurularının sayısında neredeyse yüksek sıcaklık süper iletkenlerinin keşfinden daha önceki seviyeye kadar düşüş yaşanması şaşırtıcı değildir.

2. Bisikletler:

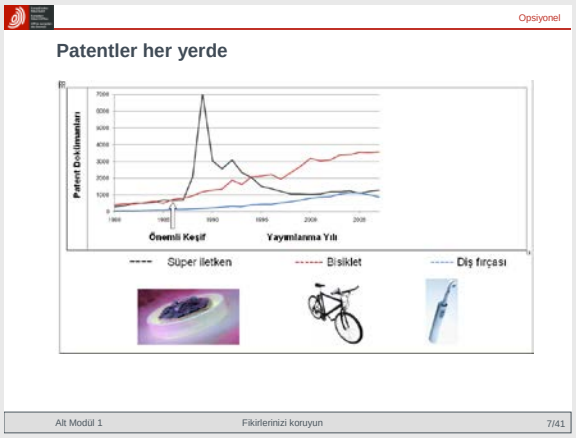
Başvurusu yapılan patentlerin birçoğu, aslında her gün kullandığımız şeyleri ilgilendiren basit buluşlara yöneliktir. Bisiklet teknolojisinin oldukça eski olduğunu ve bu nedenle günümüzde çok fazla bisiklet patenti olmayacağını düşünebilirsiniz; fakat durum bunun tam tersidir.

Gerçekte, son on yıldır, süper iletken teknolojisinden çok bisiklet teknolojisine ilişkin patent başvurusu yapılmıştır. Örnek vermek gerekirse, her yıl tüm dünyada 100 milyondan fazla bisiklet üretildiğinden bu pazarda birbiriyle kıyasıya rekabet eden çok sayıda şirket bulunmaktadır. Karşılaştırma yapmak gerekirse, her yıl üretilen araba sayısı 40 milyon civarındadır (aynı kaynaktan alınmıştır). Siemens firması 2005 yılı itibariyle tüm dünyadaki süper iletken kabloların uzunluğunun 800 km. olduğu tahmin edilmektedir (bisiklet zinciri: 100.000 km'den fazladır).

3. Diş fırçaları

Bir karton kutunun açılması, bir tıraş bıçağı veya bir diş fırçası gibi önemsiz görünen şeyler bile patentle korunabilir. 2005 yılında, diş fırçalarıyla ilgili 1000'den fazla patent dokümanı yayımlanmıştır (Örneğin, birçok diş fırçası üreticisinden biri olan Colgate, sadece fabrikalarından birinde yılda 900 milyon diş fırçası ürettiğini açıklamıştır.)

Patent sayısının yüksek olmasına rağmen, hiçbir şirketin bisiklet veya diş fırçasına ve hatta süper iletkenlere ilişkin olarak **tekelleşmediğini** göz önünde bulundurmak gerekir. Bunun yerine, birçok şirket, bisiklet, diş fırçası veya süper iletkenler gibi ürünlerinin rakiplerininkilerden daha iyi olmasında yardımcı olan tescilli küçük teknolojilere sahiptir ve bu sayede ayakta kalabilmektedir.



Süper iletkenler

1987: Fizik alanında Nobel Ödülü verilen yüksek sıcaklık süper iletkenleri 1986 yılında icat edilmiştir. Bugüne kadar önemli bir pazar oluşmamıştır.

Bisikletler

Her yıl 100 milyon bisiklet satılmaktadır!

Diş fırçaları

Her yıl bir milyardan fazla satılmaktadır (bir tesisin yıllık üretimi 900 milyon olarak rapor edilmiştir)

Veri kaynakları

Grafikte, dünya çapında ve ücretsiz bir patent veritabanı olan *www.espacenet.com* adresinden bulunan patent dokümanlarının sayısını gösterilmektedir. Arama yaparken: "*bicycle veya bike veya bicyclette veya Fahrrad* (bisiklet)", "toothbrush veya Zahnbürste (diş fırçası)" ve "superconduct (süper iletken)" anahtar kelimeleri kullanılmıştır. Bisiklet ve arabaya yönelik üretim rakamları *Earth Policy Institute*, *US National Bicycle Dealers Association* ve *International Organization of Motor Vehicle Manufacturers*'tan alınmıştır.

Slayt 8 (opsiyonel)

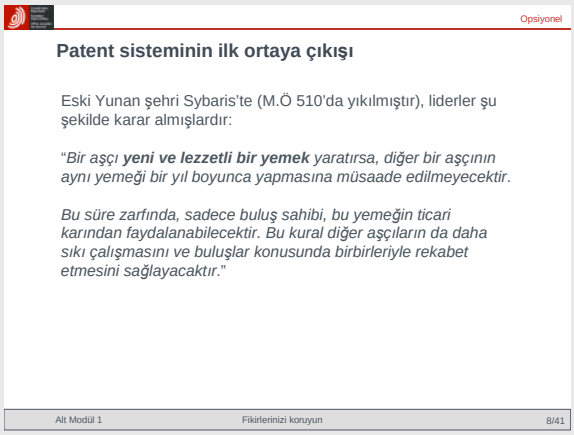
“Patent sisteminin” ilk ortaya çıkışı

Patent sisteminin tarihçesi: Patente ilişkin hakların ilk kez dikkate alınması… Evet, eski Yunan’a dayanmaktadır.

Yunan yazar Athenaeus, bu kararın Sybaris şehrinde yürürlükte olduğunun iddia edildiğini belirtmiştir. Kanun "sadece" yemek tarifleriyle ilgili olmasına rağmen, Yunan yazar, bir aşçının, tescilli bir yemek tarifinden elde edebileceği ekonomik faydalardan söz etmiştir!

Lezzetli yemek tarifleri ile ilgili bu patentin amacının, aşçıları daha sıkı çalışmaları için teşvik etmek ve “mutfak ile ilgili yenilikler” konusunda birbirleriyle rekabet etmelerini sağlamak olarak bildirilmiştir. Amaç, bugünün patent sisteminin esas hedefi ile oldukça benzerdir.

Not: Mevcut patent sisteminin bir diğer önemli amacı ise buluşlara ilişkin bilgilerin yayılmasını sağlamaktır. Böylece başkaları bu bilgileri kullanarak yeni buluşlar geliştirebilirler.



Amaç

Bugünün patent sisteminin temel amacında olduğu gibi insanları buluş yapma konusunda motive etmektir.

Slayt 9

Patent sistemi

Bundan sonraki slaytlar patentler üzerine odaklanmıştır.

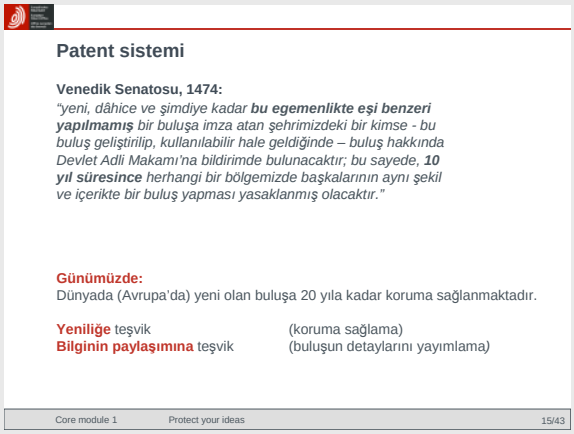
İlk resmi patent yasası, Venedik Senatosu'nun patent yasası çıkardığı tarih olan M.S. 1474'e dayanmaktadır. Bu patent yasasının amacı yeniliği teşvik etmek ve buluş sahiplerinin itibarını korumaktır. 1474 yılından Galileo'ye patent verildiği 1594 yılına kadar (yılda yaklaşık 5 patent olmak üzere) geçen sürede Venedik'te yaklaşık 600 patent verildiği düşünülmektedir.

Galileo'ye, icat ettiği bir su pompası için patent verilmiştir. Galileo, patent verilene kadar buluşunun hiçbir detayını anlatmamış sadece kullanım ve performansına ilişkin bilgi vermiştir. Bu cihazı bir yıl içinde yapması kaydıyla kendisine buluşu münhasıran kullanma ayrıcalığı tanınmıştır. Patenti kaybetmemek için buluşu fiilen gerçekleştirme koşulu Venedik patent sisteminde çok yaygındı.

Galileo'nun patent metni şu şekildedir:

"*Bu Komite'nin yetkisiyle, Mr. Galileo Galilei'ye, su çıkartmak ve tarlaları sulamak amacıyla Mr. Galileo Galilei tarafından icat edilen ve sadece bir beygirin gücüyle çalışarak içindeki yirmi kova suyun devamlı surette akmasını sağlayan cihazı kendisi veya vekilleri dışında kimsenin şehirde veya eyalette herhangi bir yerde kullanmasına izin verilmemesi şeklinde bir patent verilmiştir. Aksi takdirde tecavüz edenlerin cihazları elinden alınarak buluş sahibine verilecek ve tecavüz edenler 300 Düka para cezası ödeyeceklerdir. Bu para cezasının üçte biri ihbar edene, üçte biri kovuşturmayı yürüten hâkime ve üçte biri ise Arsenal'e ödenecektir. Bu patent çerçevesinde buluş sahibi, bir yıl içinde bu yeni cihazı bilinir hale getirmek mecburiyetinde olacak, söz konusu düzenek başka hiç kimse tarafından icat edilmeyecek veya kayda geçirilmeyecektir ve (aynı düzeneğe ilişkin olarak) diğer şahıslara patent verilmeyecektir. Aksi takdirde verilen patent geçersiz sayılacaktır*."

Bugünün patent sisteminin temel amaçları, (buluşa koruma sağlayarak) yeniliği teşvik etmek ve (patent talebinde bulunulduğunda buluşun detaylarını yayımlamayı gerekli kılarak) bilgi paylaşımını teşvik etmektir. Böylece, insanlar birbirlerinden çok şey öğrenebilirler. Patent sisteminin bu ikili yapısı, bazen kamu (bilgiyi alan) ve buluş sahibi (münhasır hakları elde eden) arasında bir sözleşme olarak kabul edilir.



Venedik patent yasası

- Belirli bir bölge için yeni olan bir buluş
- 10 yıl
- Detaylar yayımlanmayacak
- Galileo Galilei: 1594 yılında su pompasına ilişkin patent

Günümüzde

- Dünyada yeni olan (Avrupa hukuku)
- 20 yıl
- Detaylar yayımlanabilir

Günümüz patent sisteminin temel amaçları

(a) Buluş yapmaya teşvik (sonuçları korur bu sayede buluş sahibi, buluşun getirilerinden faydalanabilir -> yatırımı cazip hale getirmek daha da kolaylaşır)

(b) Bilgi paylaşımına teşvik (koruma sağlamak için buluş sahibi detayları yayımlamalıdır; patent veri tabanları teknoloji transferini teşvik eder)

Patent sisteminin bu ikili yapısı, bazen toplum (bilgiyi alan) ve buluş sahibi (münhasır hakları elde eden) arasında bir **sözleşme** olarak kabul edilir.

Slayt 10 (opsiyonel)

1617'de yayımlanan ilk İngiliz Patenti

Patent sistemlerinin oluşturulmasındaki en önemli gerekçe, teknolojide ve yenilikte yatırımı teşvik etmektir. Daha önceki patent sistemlerinde, buluşun tüm dünyada yeni olması gerekli değildi. Daha ziyade, patentin tescil edildiği ülke için yeni olması yeterliydi.

Bir buluşu bir ülkeye tanıtan ve gerekli yatırımları yapan ilk kişiye veya şirkete, rakipleri pazara girmeden önce yatırımlarını tazmin ve telafi edebilmesi için geçici bir tekel hakkı tanınacaktı.

İngiltere'de Kraliyet (örneğin Kral veya Kraliçe), geçmişte sadece buluşlara değil sofra tuzuna, oyun kartlarına vb.'ye de çeşitli tekel hakları vermiştir. Toplanan ücretler Kraliyet için gelir oluşturuyordu.

1624 yılında, İngiliz Parlamentosu, kapsamlı tekel haklarının verildiği ve bunların buluşlarla ilgisi olmadığı ve kamunun yararına olmadığı gerekçeleriyle buluşlara ilişkin verilen patentler hariç Kraliyet tarafından verilen tüm tekel haklarının geçersiz olduğunu beyan ederek Tekel Kanunu'nu kabul etmiştir.

İngiltere'de bir buluşa verilen ilk patentten burada söz edilmektedir. Bu patent 1617 yılında verilmiştir.

Söz konusu patent, patent sahiplerine, İngiltere'nin başlıca şehirlerinin haritasının hatasız bir şekilde yapılması ve dağıtılmasına ilişkin bir tekel hakkı sağlamaktadır. Yayın, diğer ülkelerde, basım teknikleri kullanılarak şehirlerin ayrıntılı haritalarının yapıldığını; ancak İngiltere'de hala bu tür haritaların olmadığını açıklamaktadır. Bu durum, haritaların ve gravürlerin yüksek maliyetlerle hazırlandığına ve bunların hazırlanmasına ilişkin bir tekel hakkı bulunmadığına dayandırılmaktadır. Haritaların rakiplerce (orijinal yatırımları değersiz hale getirerek) kopyalanma olasılığı nedeniyle, Kral tekel hakkı vermeseydi kimse bu haritalara yatırım yapmayacaktır. Bu tür haritalara o dönemde hala tekel hakkı verilmemesi nedeniyle İngiltere'nin Avrupa kıtasındaki gelişmelerin çok gerisinde kaldığı söylenmekteydi. Bu eksikliği gidermek için Kral tarafından patent ayrıcalığı verilmiştir.
O dönemde çok az sayıda patent verilmiştir. 1617 ve 1769 yılları arasında, sadece 912 patent verilmiştir –bir yıla ortalama altı patent düşmektedir. 913 numaralı patent ise James Watt'ın çok daha verimli bir buhar makinesine ilişkin meşhur buluşa verilmiştir.

Ancak, patentler, 1617 yılından önce 150 yıldan fazla süreliğine veriliyordu. "1 Numara" ile yayımlanan ve burada gösterilen patent, geçici ve isteğe bağlı bir sistemin yerini alan daha resmi bir sisteme ilişkin bir ilktir. Çoğu tarihçi, ilk İngiliz patentinin 1449 yılında bir cam üreticisi olan John of Utynam'a verildiğinden John of Utynam'ın rekabet korkusu olmadan teknolojik sırlarını çıraklarıyla paylaşabildiğini kabul etmektedir. John bu sayede, öğrencilerinin kendisiyle rekabet etmelerinden korkmadan, teknoloji sırlarını onlarla paylaşabilmiştir. Böylece patent, bir yandan belirli bir süre boyunca buluş sahibini korurken bir yandan da bilgi transferini sağlamaktadır. Daha fazla bilgi için, bkz.
http://www.myoutbox.net/popcho1.htm.

1624 yılından önce İngiltere'de verilen patentlerin hepsi buluşlara verilmemiştir. Bu patentler bazen de Kral tarafından kendisinin gözdesi olan şeylere verilen münhasır ticaret haklarını kapsamaktadır (örn: Londra'ya İspanyol şarabı ithal etme hakkı). Bu verilen örnekte olduğu gibi, söz konusu sistem yozlaşmaya meyillidir. Bu tür bir yozlaşma da tekel hakkının gerekçelerini somutlaştıran 1624 sayılı kanunun çıkmasına neden olmuştur (örn. yeni buluşlar için liyakat).

1617'de yayımlanan ilk İngiliz Patenti



A.D. 1617 . . . . . N° 1.

Engraving and Printing Maps, Plans, &c.

İlk patent kanunlarının temel amacı, ilgili ülkede teknolojiye yapılan yatırımları teşvik etmekti.

Bunun için gereken şart, bir buluşun dünyada değil, söz konusu **ülkede yeni** olmasıydı.

Geçmişte İngiltere'de Kraliyet (Kral veya Kraliçe), sadece buluşlara değil sofra tuzuna, oyun kartlarına vb. çeşitli tekel hakları vermiştir.

1624 yılında İngiliz Parlamentosu, buluşlara ilişkin verilen patentler hariç, Kraliyet tarafından verilen tüm tekel haklarının geçersiz olduğunu beyan etmiştir.

İngiltere'de verilen ilk patent, sahiplerine, İngiltere'nin başlıca şehirlerine ait haritaların hatasız biçimde yapılması ve dağıtılmasına ilişkin tekel hakkı sağlamıştır. Bu tür bir patent olmasaydı, hiç kimse bu kadar detaylı bir harita çizmek ve basmak için gereken yatırımı yapmayacağı bu patent dokümanı ile açıkça ortaya çıkmıştır.

Slayt 11 (opsiyonel)

GB Patent No. 913 –

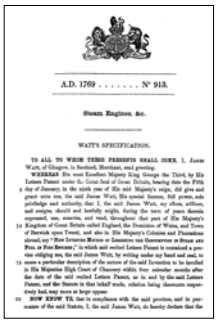
Watt’ın geliştirilmiş buhar makinesi

Watt’a devrim niteliğindeki buhar makinesi için verilen patent “Buhar Makinelerinde Buhar ve Yakıt Tüketimini Azaltmaya Yarayan Yeni Bir Yöntem Buluşu” içindir. Bu buluştaki önemli bir geliştirme, buharı, silindirin dışında yoğuşturan ayrı bir kondansatörün kullanılmasıdır. Bu buluş, yakıt tüketimini %60 oranında azaltmıştır. Ayrıca, belirli boyuttaki silindirden gelen gücü arttırmıştır.

O dönemde, patentler sadece 6 -12 yıllığına verilmekteydi. Fabrika patronu Matthew Boulton buluşun ticarileştirip satılabilmesi için Watt ile bir şirket kurduğunda söz konusu patentin süresi sona ermek üzereydi. Boulton, patentin süresini 18. yüzyılın sonuna kadar uzatmak amacıyla Parlamento’ya karar aldırtabilmek için politik ilişkilerini kullandı.

Bugün pek çok patent ofisi yılda altıdan fazla patenti tescil etmektedir. James Watt’ın tüm dünyaya yayılan devrim niteliğindeki buhar makinesi teknolojisinin ardından, sadece buhar makineleri için bile yüzlerce patent verilmiştir.

GB Patent No. 913 – Watt'ın geliştirilmiş buhar makinesi



A.D. 1769 . . . . . N° 913.

Steam Engines, &c.

WATT'S SPECIFICATION.

TO ALL TO WHOM THESE PRESENTS SHALL COME, I, James Watt, of Glasgow, in Scotland, Merchant, send greeting.

WHEREAS His most Excellent Majesty King George the Third, by His Letters Patent under the Great Seal of Great Britain, bearing date the Fifth day of January, in the ninth year of His said Majesty's reign, did give and grant unto me, the said James Watt, His special licence, full power, sole privilege and authority, that I, the said James Watt, my agents, workmen, and assigns, should and lawfully might, during the term of years therein expressed, use, exercise, and vend, throughout that part of His Majesty's Kingdom of Great Britain called England, the Dominion of Wales, and Town of Berwick upon Tweed, and also in His Majesty's Colonies and Plantations abroad, my "New Invention for Lessening the Consumption of Steam and Fire in Fire Engines;" in which said recited Letters Patent is contained a proviso obliging me, the said James Watt, by writing under my hand and seal, to cause a particular description of the nature of the said Invention to be inrolled in His Majesties High Court of Chancery within four calendar months after the date of the said recited Letters Patent, as in and by the said Letters Patent, and the Statute in that behalf made, relation being thereunto respectively had, may more at large appear.

NOW KNOW YE, that in compliance with the said proviso, and in pursuance of the said Statute, I, the said James Watt, do hereby declare that the

Alt Modül 1 Fikirlerinizi koruyun 11/41

Watt'a devrim niteliğindeki buhar makinesi için verilen "**Buhar Makinelerinde Buhar ve Yakıt Tüketimini Azaltmaya Yarayan Yeni Bir Yöntem Buluşu**" patenti:

- Silindir dışında buharı yoğuşturmak için ayrı bir kondansatör içeren
- Yakıt tüketiminde %60 azaltma,
- Belirli boyuttaki silindirden elde edilen güçte artış

Bu patentin 1617'den itibaren verilen 913. patent olmadığını sadece 1769 yılının 913. patenti olduğunu göz önünde bulundurunuz. Patentler her yıl aynı ardışık sayılarla verilmekteydi. Bu durumda 1769, 1770, 1771'de ve sonrasında her yıl 913 numaralı bir patent verilmiş olabilir.

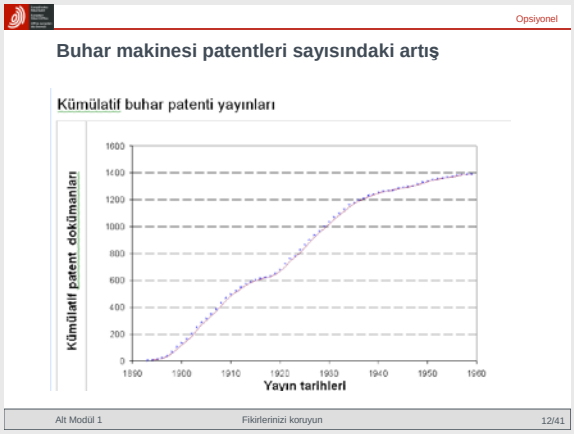
Slayt 12 (opsiyonel)

Buhar makinesi patentleri sayısındaki artış

Bu tablo, zaman içinde buhar makinesi patentlerinin sayısında önemli bir artış olduğunu göstermektedir. Buhar enerjisi teknolojisinin ilk yıllarında çok az patent başvurusu (aralarında James Watt da bulunmaktadır) yapılmışken 19. yüzyılın sonlarından bu yana bu sayıda belirgin bir artış gözlemlenmiştir. 1930 yılından sonra buhar türbini ve dizel motorlar gibi diğer teknolojiler, uygulamada buhar makinelerinin yerini almaya başlamıştır. Örneğin; ABD'de, buharlı lokomotiflerin tümü 1950'lerin ortasında kullanımdan kaldırılmıştır.

Buhar makinesi patentlerindeki artış, patent sisteminin gelişimini de yansıtmaktadır. Günümüzdeki muazzam teknolojik bilgi birikimi ile her yıl sayısız buluş yapılmakta ve bu buluşlara patent verilmektedir. Bunların çoğu teknolojik gelişimin ilk günlerindeki büyük teknik atılımlardan ziyade daha küçük geliştirmeleri temsil etmektedir.

18. yüzyılda belirli bir sanayideki patent sayısı az olduğundan ilgili alandaki tüm patentlerin farkında olmak mümkündü. Bugün ise bu durum sadece buhar makinesi teknolojisiyle sınırlı kalmamak kaydıyla kökten değişmiştir. Bu da diğer şirketlerin patent hakkına tecavüz etmekten kaçınan şirketler için önemli bir güçlük haline gelmiştir.



1930’lardan bu yana, buhar türbini ve dizel motorlar gibi diğer teknolojiler, buhar makinesi teknolojisinin yerini almaya başlamıştır. ABD’de, 1950'lerin ortalarında tüm buhar lokomotifleri kullanımdan kaldırılmıştır.

Veri kaynağı

Veriler, Espacenet online veri tabanından alınmıştır. Özellikle 18. ve 19. yüzyılda verilen patentlerin Espacenet kaydı tam değildir; bu da 1893'ten önceki yıllarda buhar makinesi patenti sayısının neden sıfır olduğunu açıklamaktadır.

Slayt 13 (opsiyonel)

Tüm dünyada bir yılda yapılan patent başvuruları

Tablo, tüm dünyadaki patent koruması talep edilen buluşların yıllara göre sayılarını göstermektedir. Aynı buluşu kapsayan birden çok uluslararası patent başvuruları, tek bir başvuru olarak sayılmıştır. Genellikle, aynı buluş için birden fazla ülkede patent başvurusu yapıldığından (aynı patent başvurusu sahibi tarafından), dünya çapındaki bireysel patent başvurularının sayısı, buluşların sayısından fazladır.

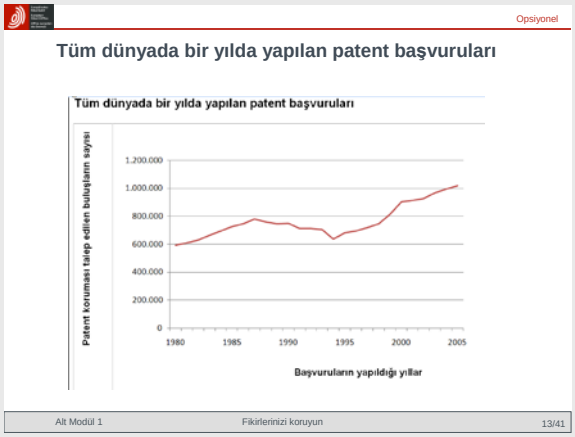
Burada sunulan veriler Avrupa Patent Ofisi, ABD Patent ve Marka Ofisi ve Japonya Patent Ofisi dahil tüm dünyadaki 80'i aşkın patent ofisinde başvurusu yapılan buluşları kapsamaktadır.

Şahıslar ve şirketler hali hazırda her yıl yaklaşık 1 milyon buluş için patent başvurusu yapmaktadır! Bu başvurulardan bazıları ilgili patent ofislerince reddedilmekte ancak çoğuna da patent verilmektedir.

Çok sayıda patent başvurusu yapılması yeni bir olay değildir; hatta 1980'de yılda 600.000'den fazla buluş için başvuruda bulunulmuştur; o tarihten bu yana Kore ve Çin gibi ülkeler de teknolojik yenilik (inovasyon) yarışına katılmışlardır.

İkinci Dünya Savaşının sonlarına kadar uzanan bu uzun soluklu eğilim, gerçekleştirilen sayısız buluş doğrultusunda oluşmuştur.

Veri kaynağı: PATSTAT, Avrupa Patent Ofisi'nin Patent İstatistik Veritabanı, Ekim 2007 baskısı.



Grafik, dünya çapındaki yaklaşık 80 patent ofisinde, buluşlar için yapılan patent başvurularının sayısını (“patent aileleri”) göstermektedir.

Birçok şirketin aynı buluş için birden fazla ülkede patent başvurusu yapması nedeniyle patent başvurularının gerçek toplam sayısı tablodaki değerlerden daha fazladır.

Patent alma konusundaki eğilimler teknolojik ve ekonomik gelişmeleri yansıtmaktadır.

Bir sonraki slayt, 1990'ların ortalarından itibaren hangi ülkelerin büyüme gösterdiğine işaret etmektedir.

Kaynak: EPO’nun PATSTAT veritabanı.

Slayt 14 (opsiyonel)

Seçilmiş patent ofislerindeki başvuru oranları

Bu grafikten de anlaşılacağı üzere, tüm dünyada yapılan patent başvurularının sayısı, İkinci Dünya savaşından itibaren giderek artış göstermiştir. Bu artış, savaş sonrası ekonomik büyüme üzerine teknik inovasyonun etkisini yansıtmaktadır.

Son 25 yılda Kore'de patent başvurularının sayısı olağanüstü artış göstermesi Kore'deki ekonomik büyümeyi yansıtmaktadır. Patent başvuruları, Çin'de de patent başvuruları, son on yılda büyük bir artış göstermiştir.

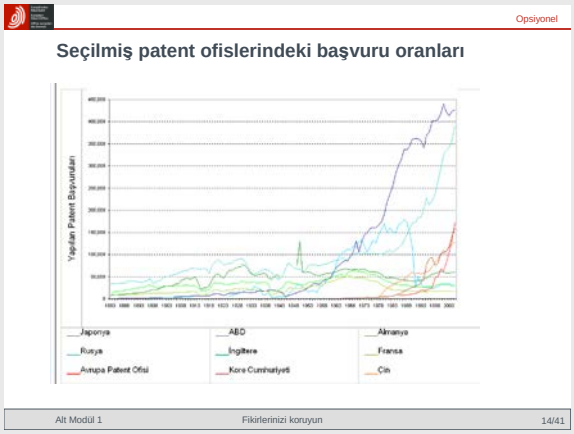
Ancak, Kore ve Çin patent ofislerinin şu anda Almanya, Fransa ve İngiltere ofislerinin toplamından daha fazla patent başvurusu almaları, Çin ve Kore'nin söz konusu Avrupa ülkelerinden daha yenilikçi oldukları anlamına gelmemektedir. Birçok batılı şirket Çin ve Kore'de patent başvurusunda bulunmakta ancak artık Avrupa'da ulusal düzeyde patent başvurusunda bulunmamaktadır. Bunun nedeni 1977'den bu yana Avrupa Patent Ofisi tarafından Avrupa patentlerinin verilmesinin mümkün olmasıdır.

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği çöktüğünde Rusya'daki patent başvurularında çok ciddi bir düşüş yaşanması da oldukça ilginç bir durumdur. Ayrıca, savaş sonrasındaki otuz yıllık dönemde (1960lar, 1970ler ve 1980ler), Rusya'da Amerika'dan daha fazla patent başvurusu yapılması, o dönemin ekonomik sistemine dair şaşırtıcı bir olgudur.

Açıkçası, patentler komünist sistemlerde daha farklı amaçlara hizmet etmekteydi; buluşu başkalarının kullanmasını engellemek amacıyla patent alma olanağı varken, çoğu patent, şirketlerin (kamu teşebbüslerinin) buluşu kullanmasına engel olma amacı taşımamaktaydı. Patent sistemi daha çok, buluşu kamuya tanıtmak üzere bir araç sağlama ve buluşun kullanımına yönelik maddi tazminat yoluyla buluş sahiplerini motive etme amacını taşımaktaydı.

Buluş sahiplerinin çoğu bir şirket veya kuruluşta istihdam edildiklerinden şu anki serbest piyasa ekonomisinde, bu buluş sahipleri "sadece" kamunun dikkatini çekmekte bunun yanında küçük bir bedel almaktadırlar (ulusal işçi buluşları yasasına bağlı olarak). Bu nedenle, çoğu buluş sahibine göre, "komünist" ve "kapitalist" patent sistemleri çok büyük farklılıklar göstermemektedirler. Dolayısıyla, her iki sistemin kıyaslanabilir düzeyde buluş üretmiş olması şaşırtıcı değildir.

Veri kaynağı: *WIPO*
http://www.wipo.int/ipstats/en/statistics/patents/index.html



Bu grafik: **her bir patent ofisine** yapılan patent başvurusu sayılarını göstermektedir (aynı buluş için birden çok ülkede patent alınmışsa bu buluşlar grafikte çok sayıda görünebilir).

II. Dünya Savaşı'nın sonundan itibaren gözlenen yükselen büyüme oranı, savaş sonrası dönemdeki teknolojik ve ekonomik refahı yansıtmaktadır.

Son yirmi yılda **Kore** (1993'ten bu yana) ve **Çin**'de (1998'den bu yana) gözlenen yüksek büyüme hızı, bu iki ülkenin artan ekonomik önemini yansıtmaktadır (bu ülkelerdeki patent başvurularının çoğu, yabancılar, örneğin Avrupa ve Birleşik Devletler menşeli şirketler tarafından yapılmaktadır).

Patent başvurularının çok büyük bir kısmının **Sovyetler Birliği'**nde olduğuna dikkat ediniz. İşçi-buluş sahibi (şu anki sistemde genellikle kendi buluşunun sahibi olmayan) açısından her iki patent sistemi (komünist ve kapitalist) farklılıklar göstermeyebilir: Her iki sistem de etkili bir şekilde çalışan buluşçuların kamuca tanınmasını ve onlara küçük bir maddi tazminat getirisi sağlamıştır.

Daha fazla istatistik için:
http://www.wipo.int/ipstats/en/statistics/patents/index.html

Slayt 15
Patent sisteminde saklı “sosyal sözleşme”

Patentler bazen, buluş sahibi ve toplum arasında yapılmış bir sözleşme olarak düşünülebilir. Buluş sahibi, buluşundan (bireysel olarak) yararlanma ile ilgilenmektedir. Toplum ise aşağıda belirtilenlerle ilgilenmektedir;

- Yeniliğin teşvik edilmesi; böylece herkesin faydası için daha iyi ürünler yapılabilir ve daha iyi üretim yöntemleri kullanılabilir;
- Yenilikçi şirketlerin korunması; böylece bu şirketler rekabetçi ekonomiyi sürdürmek amacıyla daha büyük şirketler ile rekabet edebilirler;
- Yeni buluşların detaylarının öğrenilmesi; böylece diğer mühendisler ve bilim adamları bu yenilikleri daha geliştirebilirler;
- Teknoloji transferini teşvik etme ve tanıtma (örneğin: üniversitelerden sanayiye)

Her iki taraf da, buluşun açıklanması karşılığında buluş sahiplerine koruma sağlayan (bu sayede yenilik yapma konusunda motive eden) bir sözleşmenin taraflarıdır. Bu sosyal sözleşme, patent kanunu şeklinde kurumsallaştırılmaktadır.

Bu bağlamda, patent korumasına ilişkin iki gereklilik doğmaktadır: birincisi, buluş dünyada yeni değilse, buluş sahibinin açıklayacak hiçbir şeyi olmayacaktır ve toplumun, buluş sahibi ile yukarıda sözü edilen sözleşmeyi akdetmesi için bir nedeni olmayacaktır; ikincisi, buluş yeniyse ancak bu alanda uzman bir kişi için aşikar ise, buluş sahibi, toplumun öğrenmeye istekli olduğu hiçbir şeye sahip değildir ve aynı zamanda buluşun yayımlanmasına yönelik münhasırlığı takas etmek için hiçbir nedeni yoktur.

Buluşu ticari olarak kullanmak üzere kendisine münhasır haklar verildiğinden buluş sahibi, patent sisteminden faydalanmaktadır. Bu haklar devredilebilir niteliktedir. Özellikle de patent sahibi, üçüncü şahıslara patentin lisansını verebilir böylelikle, üçüncü şahıslar da bazı şartlara tabi olarak patenti kullanabilirler.



Altyapı bilgileri

Buluşların patent koruması alabilmesi için dünyada yeni olmaları gerekir:

Bir buluş, daha önceden kamuya açıklanmışsa, ortada münhasıran ticareti yapılabilecek hiçbir şey yoktur dolayısıyla sosyal sözleşme de yoktur.

Patent sahipleri, buluşlarını başkalarının belirli bir süre kullanmasını engelleyebilir. Buluşları için başkalarına lisans vermeyi tercih edebilir veya buluşlarını herkesin bedelsiz olarak kullanmasına izin verebilirler. Bu nedenle patenti alınmış veya alınmamış bir buluşun bir şirket tarafından kullanılması, patent sahibinin kararına bağlıdır. CDler, DVDler, mobil telefon teknolojisi ve dijital TV gibi birçok önemli teknoloji, şirketlerin birbirlerine lisansını verdikleri (karşılıklı lisans) sayısız patent ile korunmaktadır.

Slayt 16

Patentin sağladığı haklar

Patent sahibi, başkalarının belirli bir süre için patente tecavüz edecek şekilde buluş konusu ürünü üretmesini, kullanmasını, satışa sunmasını, pazarlamasını veya ithal etmesini engelleme hakkına sahiptir. Bir patent sahibiyseniz herkesi, hatta aynı buluşu sonradan bağımsız bir şekilde yapan kişileri bile buluşu ticari olarak kullanmaktan men edebilirsiniz. Ancak bazı istisnalar mevcuttur. Örneğin birçok ülkede başka bir şirket, bağımsız olarak aynı buluşu yapıyorsa ve söz konusu buluşu patent sahibinin patent başvurusunda bulunmasından önce kullanmaya başlıyorsa ilk şirketin buluşu kullanmaya devam etmesine izin verilir. Patentlerin sağladığı yasal haklar, patentli buluşların konusuyla ilgili olmak kaydıyla şahsi veya ticari olmayan amaçlarla veya deneysel amaçlarla yapılan fiilleri kapsamamaktadır.

Patent hakları, patentin satılması, lisans verilmesi veya karşılıksız bağış şeklinde verilmesi yoluyla devredilebilir.

Patent, buluşu kullanma hakkı vermemektedir. Örneğin, yeni bir ilacın tüketicilere satılmadan önce, devlet kurumlarının resmi onayını alması gerekmektedir.

Buluşunuzu kullanmanız, başkalarının fikri mülkiyetini kullanmak anlamına geliyorsa, bu durumda onların iznini almanız gerekir! Örneğin biyoteknolojik buluşunuz DNA kopyalamayı kapsıyorsa fikri mülkiyetin sahibi olan şirketten (Roche) izin almanız gerekecektir. Bir patentin sahibi olmanın size buluşu kullanma hakkı vermediği düşünülürse, buluşun kullanımıyla çatışan diğer fikri mülkiyet haklarının neler olduğunu bilmek önem taşımaktadır. **Patentli buluşunuzu kullanmakta serbest olup olmadığınızı tespit etmek için patent araştırması yapmanız gerekmektedir.** Başkalarının yaptıklarını tekrar ederek gereksiz zaman ve çaba sarf etmemek için bu araştırmayı buluşu geliştirmeye başlamadan önce yapmak faydalı olacaktır.

Günümüzde mevcut sayısız patent göz önünde bulundurulduğunda birçok şirket, ürünlerinin bir patente bilmeyerek tecavüz etmediğinden emin olmakta güçlük çekmektedir. Ancak güçlüklere rağmen şirketlerin dikkatlice araştırma yapmak ve patentleri analiz etmekten başka seçeneği yoktur.

Özellikle Birleşik Devletlerde **Patent tecavüz davaları çok masraflı olabilmektedir**. Lisans ücretleri ve tecavüz tazminatları talep edilmesinin yanı sıra patent sahibi, patentin kapsadığı tüm ürünlerin üretimini ve dağıtımını yasaklayabilir. Patent tecavüzlerine ilişkin cezai kovuşturma sayısı ile ilgili bazı istatistikler (sadece yaklaşık rakamlar ile) şu şekildedir: Birleşik Devletler: > 1000/yıl; Almanya 600/yıl; Fransa 300/yıl; İngiltere 70/yıl; Hollanda; 50/yıl.

Patent tecavüzüne ilişkin ortalama cezai kovuşturma masrafı (sonuçta elde edilen lisans ücretleri ve patent sahibi için tazminat hariç) İngiltere'de 125.000 Avro ve Almanya'da 25.000 Avro'dur. Toplam tutar büyük ölçüde patent değerlerine bağlıdır. Bazı sigorta şirketleri müşterilerine devam eden makul bir patent süreci olması kaydıyla cezai kovuşturma masraflarını karşılayan sigortalar sunmaktadır. Patent davaları ve ilgili masraflara ilişkin daha fazla bilgi için, bkz. Walter Holzer'in sunumu: *http://www.ip4inno.eu/*

Patent haklarının bazı kullanımları, rekabet kanunları ile büyük ölçüde çelişmektedir (Örneğin büyük şirketlerin fikri mülkiyetlerini tekel oluşturmak için kullandıkları durumlarda). Bu konuda daha fazla hukuki bilgi için bkz: *http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/ LexUriServ.do?uri=OJ:C:2004:101:0002:0042:EN:PDF*

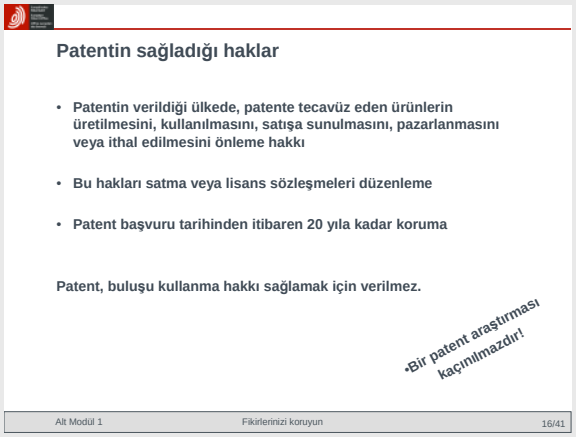
Patent hak sahipliği

Buluş bir şirket veya kurum için çalışan bir mühendis tarafından yapılmışsa, genellikle kanuna veya iş akdine göre söz konusu mühendisin buluşa ilişkin haklarını işverenine devretmesi gerekmektedir. Bu gereklilik ulusal kanuna dayanmaktadır. Avrupa Patent Sözleşmesi Madde 60 bu konuyu şöyle düzenler:

(1) Bir Avrupa patentine ilişkin hak, buluş sahibine veya halefine aittir. Buluş sahibi, bir çalışan ise Avrupa patentine ilişkin hak, çalışanın asıl istihdam edildiği ülke kanunları uyarınca tespit edilecektir. İşçinin asıl istihdam edildiği ülke tespit edilemiyorsa uygulanacak kanun, çalışanın bağlı olduğu ve işverenin sahibi olduğu işyerinin bulunduğu ülkenin kanunları olacaktır.

(2) Birbirlerinden bağımsız olarak iki veya daha fazla kişi tarafından yapılan buluşlarda kim önce Avrupa Patent Başvurusu yaparsa, yani en erken başvuru tarihi kime aitse ve başvurunun yayınlanması koşuluyla patent o kişiye ait olacaktır.

Avrupa Patent Sözleşmesi metni için bkz: *www.epo.org/epc*



Patentin sağladığı yasal haklar, aşağıda belirtilenleri kapsamamaktadır:

- Şahsi ve ticari olmayan amaçlarla yapılan fiiller
- Patentli buluşun konusuna ilişkin olarak deney amaçlı olarak yapılan fiiller

Buluşunuzu ticarileştirmek, başkalarının fikri mülkiyetini kullanmak anlamına geliyorsa izin almanız gerekir.

Buluşunuzun gerçekten size ait olduğundan emin olmak için patent araştırması yapmanız gerekir.

Patent uzmanı değilseniz patentle ilgili bir profesyonele örneğin bir patent vekiline danışınız. Başkalarının yaptıklarını tekrar ederek gereksiz zaman ve çaba sarf etmemek için bu araştırmayı (yenilik araştırmasını), buluşu geliştirmeye başlamadan önce yapmak faydalı olacaktır.

Patent başvuruları, buluş sahibi veya buluş sahibinin işvereni tarafından yapılabilir. **Buluşlar, genellikle buluş sahibini istihdam eden şirketin mülkiyetindedir**. Bu kural her ülkede olmasa da pek çok ülkede üniversite araştırma görevlileri için de geçerlidir.

Slayt 17

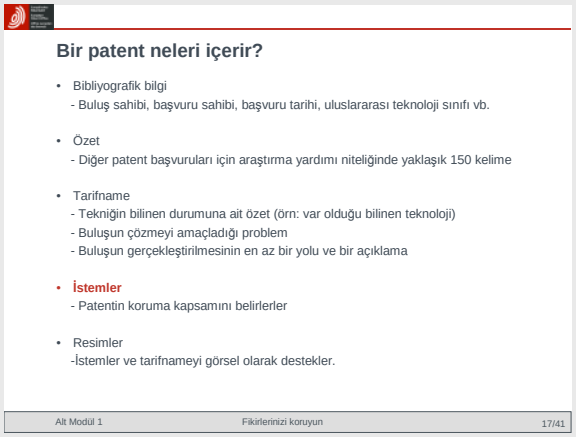
Bir patent neleri içerir?

Daha fazla bibliyografik bilgi
Bir patent başvurusu genellikle buluş sahiplerinin ve patent başvurusu yapan kişi veya kuruluşun ismi ile anılır. Bir patentte, ilk başvuruyu yapan başvuru sahibinden ziyade, patent verildiği tarihteki hak sahibi kim ise o görünür. Bibliyografik bilgiler aynı zamanda başvuru tarihini ve patentin verildiği tarihi, patent numarasını ve teknoloji sınıfını kapsamaktadır. Başvuru tarihi, patentin koruma süresinin sona ereceği tarihin (patent başvuru tarihinden 20 yıl sonra sona ermektedir; bazı istisnalar mevcuttur) ve tekniğin bilinen durumunun (tekniğin bilinen durumu, başvuru tarihinden önce kamuya açıklanan tüm bilgilerdir) belirlenmesi açısından önemlidir.

Teknoloji sınıfı, belirli bir teknoloji alanı ile ilgili tüm patentlere yönelik olarak kolayca araştırma yapmanızı sağladığı için önem taşımaktadır. Bu konuya patentlerin araştırılmasına ilişkin Alt modül A'da da değinilmektedir. Bibliyografik bilginin geri kalan kısmı da yine ilgili patentlerin bulunması açısından yarar sağlamaktadır. Örneğin, belirli bir şirketin veya buluş sahibinin yaptığı patent başvurularını bulmak için isme göre arama yapılabilir. Ancak, patent başvurusunda adı geçen başvuru sahibi artık patentin sahibi olmayabilir. Bir patent satıldığında veya devredildiğinde, örneğin bir şirket satın alındığında, yeni mal sahibi patent ofisine bildirimde bulunmakla yükümlü değildir ve patent ofisi de sahip değişikliğinden haberdar olsa bile yeni bir patent yayımı yapmaz (patent ofislerine bildirilen hak sahipliği değişiklikleri sadece özel veri tabanlarında yer almaktadır).

İstemler hakkında daha fazla bilgi
Hukuki açıdan, patent dokümanının en önemli kısmı istemlerdir; bunun nedeni istemlerde patent konusu teknolojinin sınırlarının belirlenmesidir. Bir şirketin ürünü veya yöntemi istemlerin kapsamına giriyorsa tecavüz söz konusu olabilir ve patent sahibi mahkemeye başvurmak suretiyle yasal işlem başlatarak bu şirketin faaliyetini durdurabilir. Patente tecavüz söz konusu ise zararlar ve diğer tedbirler hakkında mahkeme karar alabilir.
İstemler, başvuru süresince sıkça değiştirilebilir; çoğunlukla, buluşun istemlerde belirtilen kısımlarının yeni olmadığı (örneğin; tekniğin bilinen durumunda var olduğu) gerekçesiyle istemler daraltılır veya patent ofisi istemlerin, buluşla ilgili yapılan açıklamalardan çok daha geniş kapsamlı olduğuna karar verebilir. Bu ikinci durum açıklamanın yetersizliği olarak adlandırılır.

Patent istemlerin okunması çoğu zaman zordur. Patent istemlerini hukuki açıdan en iyi yorumlayacak kişiler patent vekilleri veya diğer patent konusunda uzman kişilerdir. Ancak, mühendisler, bilim adamları ve yöneticiler, patent istemlerini anlamaya ilişkin temel bilgilerden faydalanarak, belirli bir patentin kendi ürünlerini kapsayıp kapsamadığı konusunda hızlı bir tahminde bulunabilirler. **Patent istemlerini anlama başlıklı Alt modül C'de**, patent istemlerinin anlaşılmasına ilişkin temel bilgiler içeren sunumlar yer almaktadır. Ders, çeşitli teknik disiplinlerden verilen pratik örneklere dayanmaktadır.



Bibliyografik bilgi

Başvuru sahibi, buluş sahibi ve teknoloji sınıfı vb. bilgiler patent araştırmalarında oldukça kolaylık sağlamaktadır (daha sonra tartışılacaktır).

Özet

Patentlere yönelik araştırmalarda ve arama sonuçlarını hızlı taramada faydalıdır.

Tarifname

Başkalarının buluşu anlayabilmesi ve aynısını yapabilmesini sağlayacak derecede buluş hakkında tam ve detaylı bir açıklamayı ifade eder.

İstemler

Patentin sağladığı korumanın kapsamını belirler.

Resimler

İstemlerin ve tarifnamenin anlaşılmasına ve yorumlanmasına yardımcı olur.

Slayt 18

Patent Örneği

Bu slayt, bir patent örneğinin ön sayfasını göstermektedir.

Bu başvuru 1985'te Birleşik Devletler Patent ve Marka Ofisi'ne 1986'da ise Avrupa Patent Ofisi'ne yapılmıştır. Patent 1992'de verilmiştir. Bu tarih, başvuru tarihinden altı yıl sonra ve buluş sahibinin bu buluşa ilişkin Nobel Ödülü almasından bir yıl öncedir.

Patentin ana istemi (slaytta gösterilmemiştir):

"*Bir nükleik asit veya nükleik asit karışımının içinde, (ki her nükleik asit birbirini tamamlayan iki farklı eşit uzunlukta olan veya olmayan zincir içerir), en az bir belirli nükleik asit sekansının çoğaltılması işlemi şunları içerir: (a) Her farklı spesifik nükleik asit sekansının her iki zincirinin bir primer üzerinden her farklı sekans öncülün bir uzantı ürünü olan ve her biri bir nükleik asit zincirinin tamamlayıcısı olan bir şekilde işlenmesi ki buradaki primerler her spesifik sekanstaki farklı zincirlerin önemli ölçüde tamamlayıcısı olarak seçilmiş ve uzantı ürünü bir öncülden sentezlenmiş olur ve bütünden ayrıldığında diğer primer ürün uzantısının sentezlenmesi için bir kılavuz oluşturur; (b) öncül uzantı ürünleri tek zincirli molekül oluşturmak için kullanılan kılavuzdan ayırmak ve (c) b basamağında oluşan tek zincirli molekülleri (a) basamağındaki primerlerle (b) basamağındaki primer uzantı ürünlerinin kılavuz olarak sentezlendiği tek zincir ürünler ile işlemek." (*Avrupa patent başvurusu No. EPO502588A2)



Europäisches Patentamt
European Patent Office
Office européen des brevets

Publication number: 0 201 184 B1

EUROPEAN PATENT SPECIFICATION

Date of publication of patent specification: 16.12.92 Int. Cl.5: C12P 19/34, C12N 15/10, //C12Q1/68,C07H21/00

Application number: 86302299.2

Date of filing: 27.03.86

Divisional application 92201226.5 filed on 27/03/86.

Process for amplifying nucleic acid sequences.

Priority: 28.03.85 US 716975
25.10.85 US 791308

Date of publication of application:
17.12.86 Bulletin 86/46

Publication of the grant of the patent:
16.12.92 Bulletin 92/51

Proprietor: F. HOFFMANN-LA ROCHE AG
Postfach 3255
CH-4002 Basel(CH)

Inventor: Mullis, Kary Banks
447 Beloit Avenue
Kensington California 94708(US)

Bu slayt, yayımlanmış bir patent örneğinin **ön sayfasını** göstermektedir.

Patent başvurusu, biyoteknolojinin temel konularından olan Polimeraz Zincir Reaksiyonunu icat eden buluş sahibi Kary Mullis'in işvereni Cetus Corporation tarafından yapılmıştır.

Avrupa patenti verilmeden önce Cetus Corporation bu buluşu ve diğer ilgili patentleri Hoffman-La Roche AG'ye (yaklaşık 300 milyon ABD Doları karşılığında) satmıştır. Bu da, evrakın üstünde patent sahibi olarak neden Hoffmann-La Roche'un göründüğünü açıklamaktadır.

Buluş sahibi, 1993'te Kimya dalında Nobel Ödülü almıştır.

Slayt 19

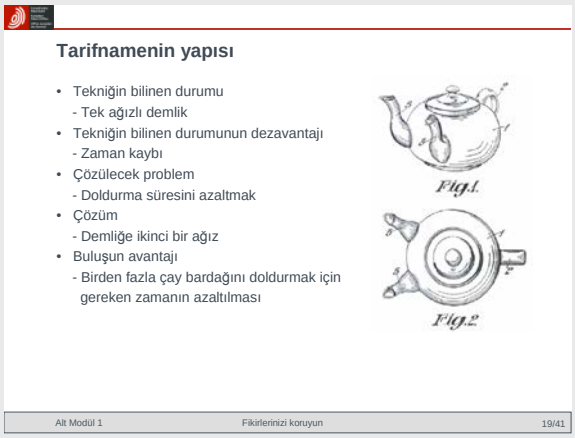
Tarifnamenin yapısı

Slaytta gösterilen unsurlar, çoğu patent dokümanında tarifnamenin bir parçası olarak bulunmaktadır. Bu unsurlar bir patent dokümanının bu bölümünden ne beklediğimizi ana hatlarıyla göstermektedir.

Kaynak amaçlı olarak, Avrupa patentlerinin tarifnamelerine dair yasal gereklilikleri sıralayan EPC'nin 42 inci maddesi aşağıda verilmektedir:

(1) Tarifname;
- (a) Buluşun ilgili olduğu **teknik alan** belirtilir;
- (b) Buluşun anlaşılması, araştırma ve inceleme raporlarının düzenlenmesi için tercihen ilgili tekniği yansıtan dokümanları belirtilerek t**ekniğin bilinen durumunu** gösterilir,
- (c) Buluşun hangi teknik problem ya da problemlerin çözümünü amaçladığı açıklanmalı, talepte bulunulduğu haliyle, teknik sorun diye açıkça ifade edilmese bile teknik sorunun ve çözümünün anlaşılabileceği şekilde buluş ortaya konulur ve tekniğin bilinen durumuna atıfta bulunularak buluşun var ise avantajları belirtilir,
- (d) Varsa resimlerdeki şekiller kısaca açıklanır,
- (e) Patentle korunması istenen buluş, hiçbir şüpheye ve yanlış anlamaya yer vermeyecek şekilde, örnekler verilerek, varsa resimlere atıfta bulunularak ayrıntılı olarak açıklanır,
- (f) Tarifname veya buluşun yapısından anlaşılamıyorsa, buluşun sanayiye nasıl uygulanabileceğini açıklanır.

(2) Buluşun doğası gereği, farklı bir anlatım şekli buluşun daha iyi anlaşılmasını sağlıyorsa, tarifname, birinci fıkrada belirtilen şekil ve düzende sunulmayabilir



Bu slayt, bir patent tarifnamesinin tipik yapısını göstermektedir. Tarifname resimlerle ilişkilidir. Genellikle bir resim binlerce kelimeye eşdeğerdir.

Gösterilen buluş İngiltere'de yapılmıştır. 1930 yılında başvurusu yapılmış *GB360253* nolu patent başvuru bulunabilir.

Slayt 20

Avrupa Patent Ofisi'nde neler patentlenebilir?

Avrupa Patent Sözleşmesi çerçevesinde "*Avrupa patentleri; yeni olmaları, buluş basamağı içermeleri ve sanayiye uygulanabilir olmaları koşuluyla teknolojinin her alanındaki buluşlara verilecektir.*"

Bir buluşun, Avrupa patenti alabilmesi için dünyada yeni olması gerekir. Başvuru tarihinden önce buluşun hiçbir şekilde (örneğin; konferans konuşması, prototip sunumu veya internette bir blog vb. şekillerde) **kamuya daha önce açıklanmamış olması gerekir**.

EPO, teknik alanda uzman bir kişiye göre aşikar olup olmaması yönünden değerlendirme yapacağından buluşun, değerlendirilmesi güç olan "buluş basamağını" içermesi gerekir.

Altyapı bilgisi
Avrupa Patent Ofisi, buluş basamağını değerlendirmek için "problem ve çözüm" yaklaşımını kullanmaktadır. Bu yaklaşımda, üç ana aşama bulunmaktadır: (i) tekniğin bilinen durumundaki en yakın dokümanı belirleme, (ii) "çözümü amaçlanan teknik problemi" tespit etme, (iii) tekniğin bilinen durumundaki en yakın dokümanı ve çözümü amaçlanan teknik problemden başlayarak buluşun, teknik alanda uzman bir kişiye göre açıkça yeni olup olmadığı kriterine göre değerlendirme.

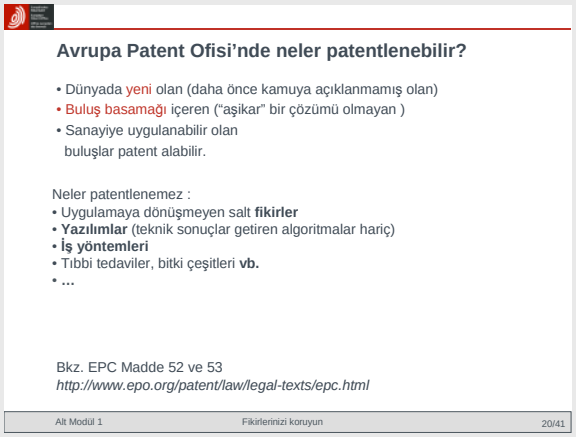
Patentlenebilirlik kriterleri ülkeden ülkeye değişiklik göstermektedir. Özellikle ABD, birçok önemli detayda Avrupa Sistemi'nden farklılık gösteren bir patent sistemine sahiptir. Bu patent eğitim setinde sadece, öğrencilere ilginç geleceği düşünülen birkaç farklılığa değinilmektedir. Örneğin, ABD ve Japonya gibi ülkelerde 'grace period' olarak adlandırılan bir süre mevcuttur. Buna göre, buluşun açıklanmasından sonra (yukarıda belirtilen herhangi bir şekilde), "grace period" süresince ulusal bir patent başvuru yapılabilir (Bu süre ABD'de bir yıldır). Böylece buluşlarını önceden yayımlamış olan öğrenciler de patent korumasından faydalanabilirler.

Fikirlere, kavramlara, keşiflere, bilgisayar programlarına, iş yöntemlerine, öğretim yöntemlerine, teşhis yöntemlerine, tıbbi tedavilere vb. konulara patent verilmez. Ancak, bir bilgisayar algoritması, teknik bir sonuç elde etmek için, örneğin bir elektronik kontrol cihazında kullanılıyorsa, bunun için patent alınabilir. Bu durumda, bilgisayar algoritmasının teknik etkisi, programın yürütülmesi sırasındaki olağan fiziksel etkilerin (örn: hesaplama sırasında bilgisayardan geçen elektrik akımları) ötesine geçmelidir. Bu konuyla ilgili daha fazla bilgi için, bkz. Guidelines for Examination in the European Patent Office (Section C.IV.2.3.6) (*http://www.epo.org/guidelines*)

Her ülkenin kendilerine özgü, patentlenebilirliğin dışında tuttukları bazı konular mevcuttur. Örneğin ABD'de, bazen yazılımlar ve iş yöntemleri patentlenebilir olarak değerlendirilmiştir. Ancak, son mahkeme kararları ile bu uygulama sınırlandırılmıştır.

Patentlenebilirliğin diğer şartları da şunlardır: Buluş, sanayiye uygulanabilir olmalı ve genel ahlaka veya kamu düzenine aykırı olmamalıdır (bkz. Madde 53 EPC). Örneğin, sanayiye uygulanabilirlik şartı biyoteknolojide sorun olabilir.

Avrupa Patent Sözleşmesi'nin 52. ve 53. maddeleri, Avrupa'da patentlenemeyecek konuların kapsamlı bir listesini içermektedir. Madde 52'de nelerin buluş olmadığı, Madde 53'te ise buluş olsa dahi, nelerin patentlenebilirliğin dışında tutulduğu yer almaktadır. Avrupa Patent Sözleşmesi metni için bkz: *www.epo.org/epc*.



Bu slayt, (Avrupa Patent Sözleşmesi - EPC çerçevesinde) Avrupa Patent Ofisi'ne yapılan patent başvurularına ilişkindir.

Patent, buluşunuzun sadece yeni ve buluş basamağı içeren kısımlarını kapsayacaktır.

Not:

ABD'de "grace period" bir yıldır. Buluşun kamuya açıklanmasından **sonraki** bir yıl içinde Birleşik Devletler patenti için başvuruda bulunabilirsiniz.

Buluşların patentlenebilmesi için sanayiye uygulanabilir olması şarttır. Ancak, patent ofisi, buluşun ekonomik değeri olup olmadığını incelemez. Bu şart, patent başvuruları için çok nadiren uygulamada güçlük teşkil etmektedir (biyoteknolojinin bazı alanlarında istisnalar mevcuttur).

Slayt 21

Patent başvurusu yapmayı düşünürken yapılmaması gerekenler

Bu slayt, daha önce sözü edilen yenilik şartına ilişkin olarak düzenlenmiştir. Bir buluşun yeni olarak kabul edilmesi için, patent başvurusu öncesinde buluşun kamuya açıklanmamış olması gerekmektedir (istisnalar için aşağıya bkz). Sadece **yeni olan özellikler** bir patent ile korunabilir.

Patent başvurusu yapılmadan önce kamuya yapılacak herhangi bir açıklama, buluşunuzun yeniliğine zarar verebilir. Kamuya yapılan açıklamalar; bir konferans, seminer veya sergide bir buluş hakkında konuşulmasını, bir makalenin yayımlanmasını veya bir blog iletisinde bu buluştan söz edilmesini kapsayabilir. Ayrıca, buluşu içeren bir ürünün satışı da kamuya yapılan bir açıklama olarak değerlendirilebilir. (bkz. Avrupa Ofisi Temyiz Kurulu İçtihat Hukuku, 5. Baskı, 2006, IC.2 sayfa 67ff http://www.epo.org/case-law).

Bu nedenle patent başvurusu yapmadan önce buluşunuz hakkında kimseye bir şey anlatmamanız (özellikle de yazılı olarak) çok önemlidir. Ancak, baroya kayıtlı avukatlara, hukukçulara ve patent vekillerine anlatabilirsiniz; çünkü onlara göstereceğiniz veya söyleyeceğiniz her şey hukuki olarak imtiyaz altında olacaktır. Bu da bilginin gizli kalması ve bu kişilerin kimseye bir şey anlatmayacağı anlamına gelmektedir.

Patent başvurusu yapmadan önce birisiyle bu konuyu görüşmeniz gerekirse açıklamanın yapılmaması için bir sözleşme imzalayabilirsiniz. Buluşunuzu birine açıklamayı düşünüyorsanız mümkünse nitelikli bir patent vekiline veya avukata danışınız. İngiltere Fikri Mülkiyet Ofisi gizlilik sözleşmelerine ilişkin bazı bilgiler yayımlamıştır (http://www.ipo.gov.uk/types/patent/p-*applying/p-apply/p-cda.htm)*

Not:
Patent başvurusu yapılmadan önce bir buluşun kamuya açıklanmaması şartına ilişkin bazı istisnalar mevcuttur. Bu istisnalardan biri yayının, başvuru sahibinin izni olmadan yapılmış olmasıdır. Detaylar için bkz: EPC Madde 55: www/epo.org/epc

Buluşlarını daha önceden yayımlamış/açıklamış olan öğrenciler için not:
Bazı ülkelerde, ilk yayından sonra ulusal patente başvurmak hala mümkün olabilmektedir ancak bunu belirli bir sürede yapmanız gerekir (ABD'de grace period bir yıldır). Avrupa'da, "grace period" bulunmamaktadır ve ilk başvurunun yapılmasından önceki herhangi bir yayın veya açıklama yeniliğe zarar verecektir.



“Sosyal sözleşme”yi hatırladınız mı? Buluşunuzu önceden kamuya açıkladıysanız, ortada “ticari” hiçbir şey yok demektir ve dolayısıyla patent alamazsınız. **Buluşu kamuya duyuran siz olsanız da durum değişmeyecektir.**

Patent başvurunuzu yaptıktan SONRA buluşunuzu sunmanızda, yayınlamanızda ve satmanızda bir sakınca yoktur.

Bir patent başvurusu yapmadan önce potansiyel müşteriler ile veya yatırımcılar ile konuşmanız gerekiyor ise öncelikle mutlaka, **açıklama yapılmayacağına dair bir sözleşme** imzalatınız.

Slayt 22

Patent için nereye başvurmalı?

‘Uluslararası patent’ diye bir şey yoktur, koruma istenen her ülkede patent alınmalıdır. Bir patent başvurusu yaparken söz konusu olan seçenekler şunlardır: İkamet edilen ülkede ve/veya başka bir ülkede ulusal bir patent başvurusu yapma, Avrupa Patent Ofisi’ne (EPO’ya) patent başvurusunda bulunma, Patent İşbirliği Antlaşması (PCT) aracılığıyla uluslararası patent başvurusu yapma. Bu seçeneklerin tümü maliyet ve süre olarak çeşitli avantaj, dezavantaj ve sonuçlara sahiptir.

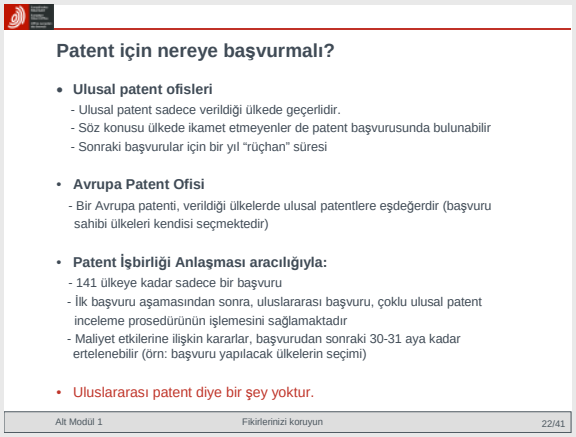
Bir Avrupa patenti çoğunlukla verildiği ülkelerin ulusal patentleri ile eşdeğer niteliktedir. Başvuru sahibi bu ülkeleri EPO’ya üye ülkeler arasından seçer ve maliyetleri karşılar. Avrupa Patentleri, EPO tarafından verilmektedir. Ancak, bir Avrupa patenti verildiğinde söz konusu patent, patent sahibinin buluşu koruma altına almak istediği tüm ülkelerdeki ulusal patentler ile benzer yasal etkiye sahip olur. Bir Avrupa patentinin maliyeti, patent sahibinin belirlediği ülke sayısına bağlıdır. Patent sahipleri koruma için ortalama olarak altı ülke belirlemektedirler. Bir Avrupa patentinin verilmesinden sonra ortaya çıkacak tecavüz veya geçersizlik durumları gibi herhangi bir hukuki aykırılık ile EPO değil, eylemlerin gerçekleştiği ülkenin (veya ülkelerin) ulusal mahkemeleri ilgilenir.

Ulusal bir başvuru veya Avrupa patent başvurusu, aynı patent için daha sonra diğer ülkelerde yapılacak başvurulara temel teşkil eder. Bir ulusal patentin veya Avrupa patentinin başvuru tarihinden itibaren 12 ay içinde, başvuru sahibi, aynı buluş ile ilgili başka bir patent ofisinde başvuruda bulunabilir ve ilk başvuru tarihini “rüçhan tarihi” olarak gösterebilir. Zaman içinde başka bir buluş sahibi, o ülkede aynı patent için başvuruda bulunursa veya başka biri aynı buluşu yayımlarsa, rüçhan tarihi çok önemli olabilir. “Rüçhan tarihi” ifadesinin kullanılmasının nedeni, aynı buluş için iki kişinin başvuruda bulunduğu durumlarda, ilk başvuruyu yapana (veya ABD’de buluşu ilk yapana) öncelik verilmesidir. Örneğin çoğu ülkede, en erken “rüçhan tarihini” gösteren kişi patenti almaya hak kazanır.

Başka bir ülkede yapılan başvurunun tarihinden itibaren bir yıldan fazla süre geçmesi durumunda sonradan yapılan ulusal, Avrupa veya uluslararası patent başvuruları için ilk başvurunun tarihi geçerli olmayacaktır. Bu da sonraki patent başvurusuna ilişkin buluşun artık yeni sayılmadığı anlamına gelmektedir (bkz. Avrupa Patent Sözleşmesi (EPC) Madde 54(3). Ayrıca bu arada yapılan herhangi bir yayın, “tekniğin bilinen durumu” olarak değerlendirilecektir. İlk patent başvurusundan itibaren 18 aydan daha fazla süre geçtiğinde ise, genellikle patent yayımlanmış olacak ve aynı buluş için uluslararası alanda başka bir patent başvurusu yapılamayacaktır. Çünkü buluş artık dünyada yeni değildir ve geçmiş bir tarihe ilişkin rüçhan talep edilemez.

Birden fazla ülkede patent almak oldukça maliyetli olacağından ve genellikle buluşla ilgili net öngörü bulunmadığından, 12 aylık süre çoğu patent başvurusu için yeterli olmamaktadır. Ancak, bu “düşünme süresi” Patent İşbirliği Anlaşması (PCT) aracılığıyla başvuru sisteminde 31 aya kadar uzatılabilir.

PCT’nin “uluslararası” alanda bir patent başvurusu yapılması ile ilgili merkezi bir yol göstermesine karşın PCT başvuru süreci, nihayetinde birden çok ulusal patent inceleme işlemi ile devam edecektir. Diğer bir deyişle koruma talep edilen her ülke için ayrı bir inceleme yapılması gerekecektir (bir PCT başvurusu, bir Avrupa patent başvurusu yapılmasına da yol açabilir).



Patent başvurusunun yapılmasından itibaren bir yıl içinde, başvuru sahipleri, diğer patent ofislerine aynı buluş için başvuruda bulunabilirler. Bu buluşların başvuruları, ilk başvuru tarihinde yapılmış kabul edilecektir (yenilik ve buluş basamağının incelenmesi amacıyla).

PCT başvurusu, ulusal bir patent ofisine, EPO'ya veya doğrudan Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı'na yapılabilir.

PCT prosedürü, daha sonra birçok ulusal patent başvurusuna dönüşebilen tek bir başvuru yapılmasına imkân sağlar. EPO; kabul ofisi, uluslararası araştırma ve ön inceleme otoritesi ve/veya belirlenen veya seçilen ofis sıfatlarıyla PCT çerçevesinde yapılan patent başvurularını kabul etmektedir. Ancak, "uluslararası patent" diye bir şey olmadığının altını çizmek gerekmektedir.

Uluslararası patent yoktur. Ancak, uluslararası patent başvuru prosedürü mevcuttur!

Slayt 23 (opsiyonel)

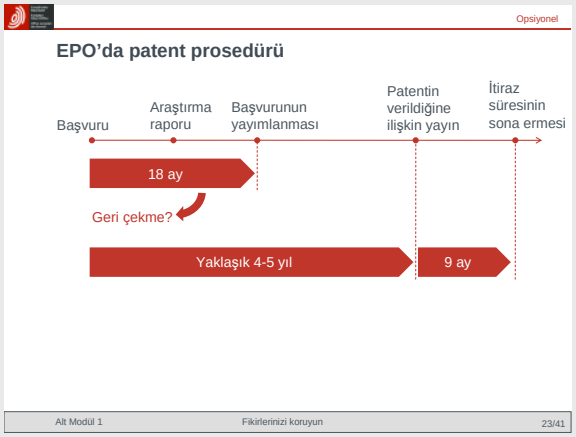
EPO’da patent prosedürü

Bir Avrupa patent başvurusunun alınması sonrasında, patentin incelenmesinden sorumlu patent uzmanı, buluşun yeniliğini ve buluş basamağını incelemek için kullanılacak bir araştırma raporu hazırlar. Patent uzmanı, araştırma raporunda buluşla ilgili olan tekniğin bilinen durumunu rapor eder ve başvurunun istemlerinin tekniğin bilinen durumuna dahil olup olmadığı konusunda bilgi verir. Araştırma raporu her zaman olmasa da (yasal bir şart bulunmamaktadır) genellikle patent başvurusu yayımlanmadan önce hazırlanır ve patent başvuru sahibine bildirilir. Patent başvurusu, her zaman geri çekilebilir. Bir patent başvurusunun geri çekilmesine ilişkin en yaygın neden, EPO’nun araştırma raporunda, tekniğin bilinen durumuna ilişkin çok sayıda doküman bulmasıdır. Başvuru sahibi, patent başvurusunu yeterince erken olmak kaydıyla geri çekerek başvurunun yayımlanmasını önleyebilir.

Patent başvuruları, normalde başvuru yapıldıktan 18 ay sonra yayımlanır. Başvuru sahibi, başvurunun 18 aylık rutin süreden önce yayımlanmasını talep edebilir. (ABD’de başvuru sahibi, başka bir yere patent başvurusu yapmak istemezse, patent başvurusunun yayımlanmamasını talep edebilir. Sonuç olarak, ABD’de birçok patent, önceden başvuru yayımı yapılmaksızın verilmektedir).

EPO, başvuru ilk yapıldıktan ortalama 4 veya 5 yıl sonra patent verecektir (2007 rakamları). Bunun nedeni, başvuru sahiplerine EPO’dan gelecek yazışmaları cevaplamaları için (örn: 4 ay) ve talepte bulunmaları için (örn: inceleme talebi) çok uzun bir süre tanınıyor olması ve geçerli olan başvurularda büyük ölçüde yığılma olmasıdır.

EPO bir patentin verilmesine ilişkin kararı verdikten sonra herhangi bir kişi, bu karardan itibaren dokuz ay içinde itirazda bulunabilir ve patentin verilmemesi gerektiğine dair kanıt sunabilir (örn: buluşun, daha önceden açıklanmış olması gibi). Bir itiraz başvurusunda bulunulmuşsa, itiraz işleminin sonucunda, patent aynı kalabilir veya değiştirilmiş olarak devam ettirilebilir veya hükümsüz kılınabilir. Genel olarak, itirazda bulunulan patent sayısı oldukça azdır.



Araştırma raporu, genellikle patent başvurusu yayımlanmadan önce hazırlanır.

Başvuru sahipleri, başvurularını istedikleri zaman geri çekebilirler örneğin, başvurunun tekniğin bilinen durumuna dâhil olması durumunda.

Başvurular, yeterince erken dönemde olmak kaydıyla geri çekilirse, başvuru yayımlanmaz.

İtiraz süresi boyunca üçüncü kişiler, patentin verilmemiş olması gerektiğine dayanarak itiraz edebilirler (itiraz gerekçeleri sınırlıdır).

Bir patentin verilme sürecinin (sadece EPO değil neredeyse diğer tüm patent ofislerinde) uzun olmasının nedenleri:

- Başvuru sahiplerine, patent ofisinden gelecek yazışmaları cevaplaması için uzun bir süre verilmesi
- Patent, uluslararası patent alma faaliyetlerindeki artış nedeniyle başvurularda önemli miktarda yığılma olması

Yayımlanmış bir patent başvurusu, patent verilmeden önce bile sınırlı da olsa koruma sağlar (bkz. Madde 67 EPC)

Slayt 24 (opsiyonel)

PCT prosedürü

Patent İşbirliği Antlaşması (PCT), başvuru sahiplerine, uluslararası aşamadan sonra çok sayıda ulusal patent başvurusuna dönüşebilen tek bir başvuru yoluyla birçok ülkede patent başvurusu yapma imkânı vermektedir. EPO; kabul ofisi, uluslararası araştırma ve ön inceleme ofisi ve/veya belirlenen veya seçilen ofis sıfatlarıyla PCT çerçevesinde yapılan patent başvurularını kabul etmektedir.

PCT başvuruları, “uluslararası patent” alınmasını sağlamaz; bunun yerine başvuru, birbirinden ayrı ulusal patentlere dönüşür. Dolayısıyla, ilk PCT aşaması sonrasında, bir PCT patentinin maliyeti, patent başvurusunun yapıldığı bütün ülkelerdeki ayrı ayrı tüm patentlerin maliyetinin toplamına eşittir. Tüm dünyada patent koruması almaya yönelik toplam maliyet ise, 100.000 Avroya kadar çıkabilir (Gassmann ve ark. (2007), Patent management, p.44).

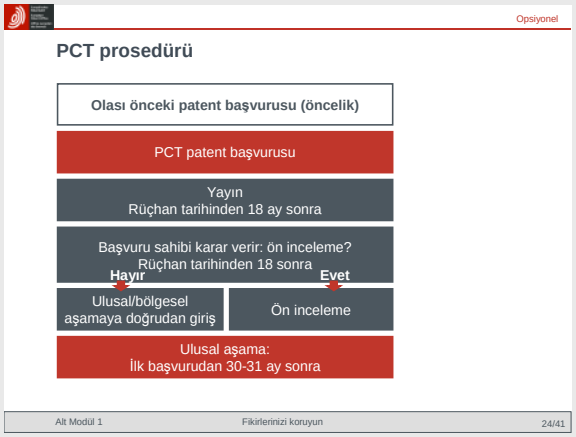
PCT başvurusunun avantajı, koruma talebinde bulunulan ülkelerin her birinde, başvurunun, PCT işlemi tamamlanana kadar ertelenebilir olmasıdır. PCT başvurusu, buluş sahibine buluşunun uluslararası patent almaya değip değmeyeceği ve hangi ülkelerde koruma gerektiği konularında karar vermesi için 30 aya (12 ay yerine) kadar süre tanınmaktadır. Birçok ülkede patent başvurusu yapmanın çok maliyetli olduğu düşünülürse, söz konusu 18 aylık (veya Avrupa Patentleri için 19 ay) kazanım önemli olabilir. Patent ofisi tarifelerine göre, yapılan PCT başvuruları tek başına yaklaşık 2600 Avro’yu (artı mutat vekillik ücretleri) bulmaktadır; ancak, ücret sayfa sayısına ve koruma talebinin yapıldığı ülkelere göre değişiklik göstermektedir.

Euro-PCT prosedürünü öğrenmek için bkz. EPO Guide for Applicants Part 2: How to get a European patent (Part 2) – PCT procedure before the EPO ("Euro-PCT"): *http://www.epo.org/patents/Grant-procedure/Filing-an-application/international-applications/guide-for-applicants.html.*

PCT prosedürü, bir araştırma raporunu da kapsamaktadır. Rapor, genellikle başvuru sahibine uluslararası bir başvurunun yapılmasından yaklaşık 4-5 ay sonra (bazı durumlarda daha uzun bir süre sonra) iletilmektedir.

PCT başvuruları, ulusal patent ofislerine, Avrupa Patent Ofisine veya doğrudan WIPO’ya yapılabilir.

Sıkça sorulan sorular listesine (ve cevaplarına) WIPO resmi web sitesinden ulaşılabilir:*http://www.wipo.int/export/sites/www/pct/en/basic_facts/faqs_about_the_pct.pdf.*



Başlıca avantajları

- Yaklaşık 141 ülke için tek bir patent başvurusu;
- Ertelenen ulusal ücretler ve tercüme masrafları sadece ulusal aşama söz konusu olursa ertelenebilir.
- Ulusal aşamaya geçiş, başvuru tarihinden itibaren 30 aya kadar (EPO için 31 ay) ertelenebilir.
- 12 aylık rüçhan süresi ile kıyaslandığında; **Kararların ve ücretlerin 18 aya kadar ertelenmesi!**

Rüçhan tarihi = bir buluş için yapılan ilk patent başvurusunun tarihi

Slayt 25

Patentin avantajları ve dezavantajları

Patent sahipleri, başkalarının, kendi buluşlarını kullanmasını engelleyebilirler. Eğer buluş, bir ürünle veya bir yöntemle ilgili ise, bu durum, rakiplerin patent sahibinden lisans almadan aynı özelliklere sahip bir ürün yapamayacakları anlamına gelmektedir. Böylece, patent sahibi, kâra dönüşebilen rekabetçi bir avantaja sahip olacaktır.

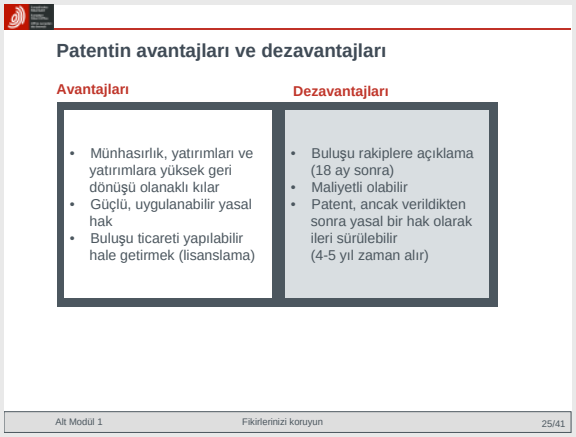
Basit bir tescilden ziyade Avrupa patentleri, Avrupa Patent Ofisi tarafından incelendiği için, patent hakları, buluşlara sağlanan diğer birçok mevcut yasal koruma türlerinden daha kesindir. Geçerli bir patenti ele alırsak, yenilik yapan kişiler güçlü bir hukuki korumadan faydalanırlar. Örneğin, bir patente tecavüz edildiği takdirde, patent sahibi, tecavüze karşı dava açabilir veya gümrüğe, patentli ürün ithalini durdurması talimatını verebilir. Bununla birlikte, patent icra maliyetlerinin fazla olabileceğine dikkat etmek gerekir; daha fazla detay için bkz. “Patentin Sağladığı Haklar” başlıklı Slayt 16’ya ilişkin olarak genişletilmiş eğitim-öğretim notları.

Belge olduktan sonra patentler, patent karşısında zorluğa düşen bir rakip tarafından belge sonrası yapılan itiraz işlemiyle veya herhangi bir zamanda yapılan geçersizlik veya hükümsüzlük işlemleriyle iptal edilebilir.

Patentlerin diğer büyük faydası, buluşun ticaretinin yapılabilir olmasıdır. Patentin sağladığı koruma nedeniyle, satıcı, gelecekteki alıcılara buluşun detaylarını, buluşun çalınma riski olmaksızın anlatabilir.

Patent almanın bazı dezavantajları da vardır. Her şeyden önce, patent başvuruları, 18 ay sonra yayımlanır. Bu herkesin (rakipler dahil) başvuru tarihinden 18 ay sonra buluşunuz ile ilgili tüm detayları öğreneceği anlamına gelmektedir. Ayrıca, daha önceki slaytlarla gösterildiği üzere, kapsamlı bir uluslararası koruma talep ediliyorsa patentler çok daha pahalı olabilir.

Bazen patent başvuru tarihinden belge almaya kadar geçen 4 - 5 yıllık süre, patentin verildiği tarih itibariyle buluşun çoktan eskidiği anlamına gelebilir. Ne var ki, yayımlanmış bir patent başvurusu, sınırlı da olsa hem fiili (rakipler, verilmiş bir patentin, yatırımlarını boşa çıkaracağından endişe eder) hem de yasal koruma sağlamaktadır. Daha fazla detay için bkz: Madde 67 (EPC) (*www.epo.org/epc*).



Patent başvuruları genelde başvuru tarihinden 18 ay sonra yayımlanır ve ücretsiz olan internet veritabanlarında erişilebilir hale gelir.

Rakipler patentin verileceğini varsayarak patente tecavüz edebilecek bir ürünü piyasaya çıkarmaktan çekinecekleri için patent başvuruları **da** belli miktarda koruma sağlayabilir.

Ayrıca, bir miktar yasal koruma da sağlanmaktadır (bkz. altyapı notları).

Not:

- Patentler, genel olarak çok güçlü ve yasal olarak ileri sürülebilen hak olarak kabul edilirken, verilmiş patentler bile mahkeme tarafından geçersiz kılınabilir (örneğin: bir patent ofisinin ilk etapta patent belgesi vermesine rağmen hâkimler daha sonra patent verilmemesi gerektiğine karar verebilirler).
- Patent hakkının yasal olarak ileri sürülmesi, mahkemeye gidileceği anlamına gelebilir ve bu çok maliyetli olabilir.

Slayt 26

Patente alternatifler

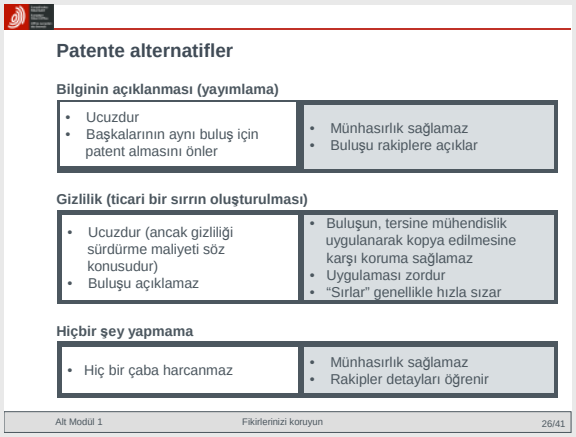
Bazı buluş sahipleri, buluşları için patent almak yerine gizli tutmayı veya en basitinden buluşlarını yayımlamayı tercih ederlerken, diğerleri de fikri mülkiyet haklarını göz ardı ederek bunların hiçbirini yapmamaktadır.

Patentini almadan önce bir buluşu, uluslararası alanda yayımlamanın en geçerli nedeni, yayımlama ücretlerinin patent alma ücretlerinden çok daha düşük maliyetli olmasıdır. Buluşu yayımlamanın faydası, başkalarının bundan böyle söz konusu buluş için patent başvurusunda bulunamayacak olmasıdır. Buluşların patentlenebilmesi için yeni olmaları gereklidir. Buluş daha önceden yayımlandıysa, "ikinci buluş sahibi" artık patent alamayacaktır. Dolayısıyla, "ilk buluş sahibi" bir üçüncü kişi tarafından kendi buluşunu kullanmaktan alıkonulamaz. Buluşu yayımlamanın dezavantajı ise buluşun asıl buluş sahibi tarafından artık patentinin alınamayacağıdır. Ayrıca yayın, buluşu rakiplere açıklayacaktır. Yapılan geliştirmelere üçüncü kişiler tarafından patent alınabilir ve bu durum buluşun daha çok gelişmesini engelleyebilir.

Buluşun gizli tutulması, patent maliyetinden ve aynı zamanda buluşun rakiplere açıklanmasından kaçınmak için diğer bir seçenektir. Bu seçenek özellikle gözlem yapmanın veya son üründen yola çıkarak tersine mühendislik uygulamanın zor olduğu üretim süreçlerinde faydalı olmaktadır. Bu gibi durumlarda bir rakibin patente tecavüz ettiğini tespit etmek ve ispatlamak oldukça güç olacaktır. Dolayısıyla bir ticari sır, patent korumasına çok fazla (etkin bir şekilde) zarar vermeden bilginin açıklanmasından kaçınma avantajı sağlayabilir. Bir buluşun gizli tutulması da çoğu zaman maliyetlidir. En azından çalışan ve ortaklarla yapılan gizlilik sözleşmesinin imzalanma masraflarını içermektedir. Ticari sır kanunları bir miktar koruma sağlasa da bu kanunları uygulamak zordur. Rakiplerin, ticari sırlarınızı tespit etmek amacıyla yasadışı araçlar kullandığını ispatlamanız gerekmektedir. Rakiplerin buluşa tersine mühendislik uygulayabilmesi veya bağımsız olarak aynı buluşu geliştirebilmeleri nedeniyle buluşu gizli tutmak riskli de olabilir. Hatta rakipler buluşa ilişkin patent başvurusu yapabilir ve sonrasında kendi buluşunuzu geliştirmenizi bile durdurabilirler (ancak asıl buluş sahibinin buluşu daha önceden kullandığı şekliyle kullanması durdurulamaz). Buluşu gizli tutmanın başka bir dezavantajı ise genellikle sır tutmanın gerçekten zor olmasıdır. 1985'e dönersek, yapılan bir araştırmada hatta bilgisayar güvenlik problemlerinin büyük çapta sanayi casuslukları için kullanılmasından önceki döneme dönersek bir araştırma, ortalama bir yıl içinde yeni ürünlere ve yöntemlere ait bilgilerin rakipler tarafından ulaşılabilir olduğunu ortaya koymuştur (Mansfield, 1985: yeni endüstriyel bilgi hangi hızla dışarıya sızmaktadır? Endüstriyel Ekonomi Dergisi, Aralık 1985).

En son seçenek olan, fikri mülkiyet konusunda hiçbir şey yapılmaması seçeneği ise, kuşkusuz bir buluşu yönetmenin en ucuz yoludur. Ancak, başka bir faydası bulunmadığı gibi göz ardı edilemeyecek dezavantajlara sahiptir. Buluşunuzu daha önce kullandığınızı ispatlamazsanız diğer kişiler buluşunuzun patentini alabilir hatta kendi buluşunuzu kullanmanızı bile engelleyebilirler. Münhasırlıktan faydalanamayacaksınız yani herkesin buluşunuzu kopyalamasına müsaade etmiş olacaksınız. Ayrıca yukarıda sözü edilen çalışmaya göre, başkalarının sizin buluşunuzla ilgili detaylara ulaşması fazla uzun zaman almayacaktır.

Patent alma dışındaki diğer seçenekler; üretim süresi avantajları (ürünü pazara tanıtan ilk kişi olmak), eğri etkilerini öğrenme (teknolojiyi daha erken öğrenmek ve bu sayede teknik bir avantaja sahip olmak), ağ etkileri (bir kullanıcı tabanını veya teknik standartları ilk oluşturan olmak) ve müşteri ilişkilerini kapsamaktadır. Araştırmalarda, bu unsurların, en az patent koruması ve diğer yasal araçlar kadar önemli olduğu bulunmuştur. Ancak bunlar sadece patent korumasına alternatif olarak kullanılmamakta; bunun yerine patentle birlikte kullanılmaktadırlar.



Bilginin açıklanması

- Buluş, her türlü gazete, magazin, dergi, kitap veya tekniğin bilinen durumunu içeren halka açık veritabanlarında yayımlanabilir.

- Yayın, başkalarının aynı buluşa ilişkin patent başvurusunda bulunmasını engeller ve böylece buluşun "patentsiz" kullanımına olanak sağlar (ancak, önceden alınmış diğer patentler, buluşun kullanımını etkin bir şekilde engelleyebilir).

Ticari sırlar

- Sıklıkla kullanılır, özellikle de patent koruması alamayacak olan buluşlar ve son ürün analizi ile tersine mühendislik uygulanamayacak buluşlar için kullanılır. İkinci örnekte patente tecavüzü ispatlamak çok güçtür ve bu nedenle patentler etkisiz olabilir.
- Ortalama olarak, teknolojik bilgi bir yıl içinde ayrıntıları ile dışarıya sızar.

Buluşları korumanın ilave ve tamamlayıcı unsurları şunlardır: **Üretim süresi avantajları (pazarlama zamanı)**, eğri etkileri, ağ etkileri (bir kullanıcı tabanını veya teknik standartları ilk olarak oluşturma) ve müşteri ilişkileri. Araştırmalarda, bu seçeneklerin, en az **patent koruması ve diğer hukuki araçlar kadar önemli** olduğu anlaşılmıştır.

Slayt 27

Patentler nasıl kullanılır?

Patentler çok farklı amaçlarla kullanılabilir. En yaygın amaç, bir şirketin ürünlerini veya işlemlerini taklit edilmekten korumaktır. Bu, şirketin menfaati için büyük bir öneme sahiptir.

Özellikle de ileri teknoloji alanında faaliyet gösteren yeni kurulmuş şirketler camiasında, bir şirketin beklenen ekonomik başarısı, şirketin sahip olduğu fikri mülkiyet hakları ile önemli derecede ilişkilidir; bunun nedeni çoğu durumda, buluşu basit bir şekilde kopyalayarak daha ucuza satabilecek büyük rakiplerin zaten önceden var olmasıdır. Yatırımcılar, yeni bir ileri teknoloji şirketine, şirketin teknolojisini koruyan güçlü patentler olmaması halinde yatırım yapmayı reddedeceklerdir. Dolayısıyla, ileri teknoloji şirketleri ile ilgili yapılan ampirik çalışmalar ile de doğrulandığı üzere, patentler, yeni bir girişim için finansman sağlamada önemli rol oynamaktadır.

Patent, bir şirketin ürünlerini korumanın ötesinde diğer amaçlara da hizmet edebilir. Örneğin, patent sahipleri, patentlerinin lisansını diğer şirketlere verebilirler veya rakiplerinin araştırma girişimlerini engellemek için (örn: kendi teknolojik liderliklerini tehlikeye atabilecek girişimler için) patentlerini kullanabilirler. Kuşkusuz; kullanılmayan patentler de mevcuttur.

Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilen büyük ölçekli bir ampirik çalışmada, çeşitli endüstri alanlarındaki 7000'den fazla Avrupa Patentinin buluş sahiplerinden bilgi toplanmıştır. Sonuçlar, patent sahiplerinin patentlerini nasıl kullandıkları konusuna ışık tutmaktadır.

"Dâhili kullanım" patentin, şirketin ürettiği ürünlerin veya üretim süreçlerinin özelliklerini korumak için kullanıldığı anlamına gelmektedir. "Lisans verme", patent sahibinin, diğer bir şirketin, bir bedel karşılığında buluşu kullanmasına izin vermesi anlamına gelir. "Karşılıklı lisans verme", iki veya daha fazla şirketin patentlerine ait lisanslarını değiş tokuş etmeleri anlamına gelir. "Rakiplerin engellenmesi", patentlerin, şirketlerin kendi ürün veya yöntemlerini korumasından ziyade "sadece" rakiplerin buluşu kullanmalarını engellemek için kullanıldığı anlamına gelir. "Uyuyan patentler", şu anda herhangi bir amaçla kullanılmayan patentleri ifade eder.

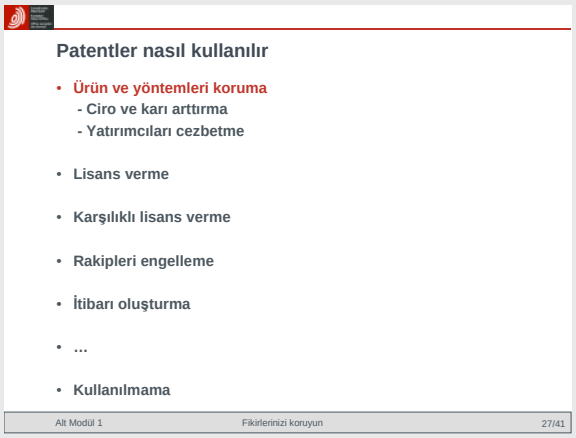
Patentlerin kullanımı konusunda ülkelere, sanayiye ve şirketlerin hacmine bağlı olarak büyük farklılıklar bulunmaktadır. Örneğin, lisans vermek için kullanılan patentlerin yüzdesi biyoteknolojide çok daha fazladır.

Lisans verme, ürünleri fiili olarak üretmeksizin ve/veya bir şirket kurmaksızın buluştan faydalanma anlamına gelebilir. Ancak, en son yapılan ampirik araştırmaya göre, lisans ücreti toplamak, lisans verme faaliyetlerinin tek amacı değildir (aşağı bkz.). Lisans verme özellikle başka şirketlerin patentlerine ve bilgilerine erişim için kullanılan bir araçtır. Üçüncü tarafların patentlerine erişim çok önemli olabilir. Buluşların birbirleri üzerinde inşa edildiği ve bir ürün yapabilmek (örneğin yarı iletkenler ve telekomünikasyon) için birçok patentin alınması gereken sanayi alanlarında karşılıklı lisans anlaşmaları bir ilke olmuştur. Karşılıklı lisans, iki şirketin (bazı) patentleri için birbirlerine lisans vermesidir.

	Dahili kullanım	Lisans verme (%)	Çapraz lisans verme	Lisans verme ve kullanım (%)	Rakipleri engelleme (kullanılmayan)(%)	Uyuyan patentler (kullanılmayan)(%)	Toplam (%)
Elektrik Mühendisliği	49,2	3,9	6,1	3,6	18,3	18,9	100
Araçlar	47,5	9,1	4,9	4,3	14,4	19,8	100
Kimyasallar ve ilaç	37,9	6,5	2,6	2,5	28,2	22,3	100
Proses Mühendisliği	54,6	7,4	2,0	4,9	15,4	15,7	100
Makine Mühendisliği	56,5	5,8	1,8	4,2	17,4	14,3	100
Toplam	50,5	6,4	3,0	4,0	18,7	17,4	100

Uluslararası teknloloji sınıfına göre dağılım. Gözlemlerin sayısı=7711

Kaynak: Giuri ve ark. (2007): Inventors and invention process in Europe. Results from the PatVal-EU survey, Research Policiy, No. 36, sayfa 1107-1127



Çoğu patent, 300.000 Avro'nun altında bir değere sahiptir. Ancak her 100 patentten biri 100 milyon Avro'nun üzerinde bir değere sahiptir (Avrupa PATVAL çalışması).

ABD'deki üniversiteler yıllık araştırma bütçelerinin yaklaşık %3'ü olan 1.5 milyar ABD Dolarını patent lisansı ücretlerinden elde edilmektedir (AUTM US Lisans Araştırması 2004).

7000'den fazla patent üzerinde yapılan bir araştırmanın sonuçları

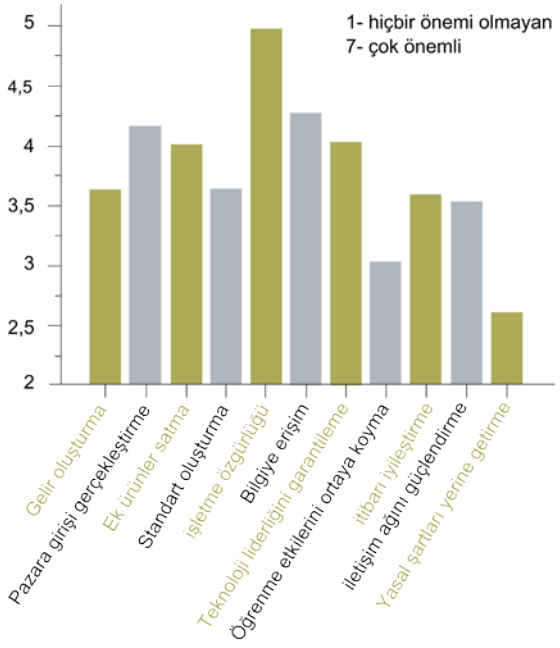
	Tüm patentlerin %'si	
Kendi ürünlerinin/ yöntemlerinin korunması	% 50	
Sadece Lisans Verme	% 6	%6
Lisans Verme ve Kullanım	% 4	%4
Karşılıklı Lisans Verme	% 3	%3
Rakipleri engelleme	% 19	%19
Henüz kullanılmamış olan	% 17	%17

(Ülke, endüstri, sektör ve şirket hacimleri açısından temel farklılıklar)

Kaynak: Giuri ve ark, 2007.

Karşılıklı lisans verme, bazı sanayiler için çok önemlidir. Cep telefonu örneğini hatırlayınız: yaygın olarak kullanılan bir cep telefonu, çoğu cep telefonu şirketinin patentle korunan teknolojilerini kullanmak zorundadır; bu nedenle birbirlerinin patentlerini kullanmaya izin veren karşılıklı lisans anlaşmaları yapılmaktadır.

Patent lisanslarının diğer önemli bir fonksiyonu, standart oluşturmasıdır (patent lisanslarıyla teşvik edilen ünlü standartlar, CDler, DVDler, MP3ler vb.). Ayrıca, bazen rakiplere lisans vermek gerekli olabilir. Çünkü müşteriler, ürünlerin ikinci bir kaynaktan da (örneğin otomobil endüstrisi) tedarikini talep edebilirler. Aşağıdaki tablo, şirketlerin patentlerini neden başkalarına lisansladıklarına ilişkin farklı nedenlerin göreceli olarak önemini göstermektedir.



Kaynak: *Lichtenthaler, U. (2006). Bilgi varlıklarını dengeleme, DUV*

Son yıllarda, patentlerin "yeni" bir kullanımı anlaşmazlıklara neden olmuştur: Birinin kendi yeniliklerini korumaktan ziyade, başarılı yenilikçilerden yüklü miktarda kazanç elde etmek için patent sistemindeki eksiklikleri (kötüye) kullanmak. Bu tartışmalı uygulama ağırlıklı olarak (fakat yalnızca değil) ABD'de görülmektedir ve genellikle patente tecavüz davası açılmakta ve ürünlerin sevkiyatının durdurulması talep edilmektedir. Bu uygulama, birinin kendi ürününü münhasıran korumaktan ziyade mahkeme dışı uzlaşmalarla veya nihai mahkeme kararları vasıtasıyla başkalarından yüklü miktarlarda kazanç elde etmek için yapılmaktadır.

Bu şekilde hareket eden ve kendileri Ar-Ge yapmayan, tek işleri lisans bedelini ve tecavüzden kaynaklanan zararı çıkarmak olan şirketler "patent trolleri" olarak bilinmektedir.

ABD'deki bu tür faaliyetlerin çok oluşu hukuki sistemlerinin kendine özgü olmasına bağlanmaktadır. Her şeyden önce patente tecavüz eden şirketlerce ödenecek olan tazminatlar, ABD'de diğer ülkelerde olduğundan daha fazladır. İkincisi, ABD'de bir patent sahibi, nihai bir mahkeme kararı alınmadan ve davalının patentin geçersiz olduğunu ispatlama şansının olmasından önce bile patente tecavüz ettiği öne sürülen ürünlerin dağıtımını engelleyebilir, üçüncü olarak da ABD, patentleri diğer ülkelere oranla daha fazla konu odaklı olarak vermektedir (özellikle yazılım ve iş yöntemleri) ve bu alanlarda tekniğin bilinen durumunu değerlendirmek gerçekten zordur. Sonuç olarak, ABD Patent ve Marka Ofisi tarafından bilinmeyen sayıda geçersiz patent verilmiştir ve bunlardan bazıları şu anda yenilikçi şirketler üzerinde baskı yapmak için kullanılmaktadır. Son olarak belirtmek gerekir ki; ABD'de patent tecavüzüne ilişkin iddialara karşı savunma oldukça maliyetlidir; davalı, patente tecavüz etmediğini başarılı bir şekilde ispatlasa bile, bu maliyet 1 milyon ABD Doları'nı aşacaktır.

Bu tür davranışlar, sadece patent alanında değil, aynı zamanda diğer fikri mülkiyet alanlarında da gözlemlenebilir; örneğin, telif hakkı (örneğin; bkz SCO Grubu'nun ve LINUX işletim sisteminin bilinen davası için *http://en.wikipedia.org/wiki/SCO-Linux_controversies).*


16
1

Slayt 28 (opsiyonel)

ABD üniversitelerinin lisans geliri

Patentler, sadece şirketler ve şahıslar açısından değil aynı zamanda üniversiteler açısından da yenilikleri korumaya yönelik önemli araçlardır.

Bu tablo, ABD üniversitelerinin 1991 yılından 2004 yılına kadar olan toplam lisans gelirlerini göstermektedir (Avrupa için karşılaştırılabilir veri bulunmamaktadır). Bu araştırmaya tüm üniversiteler katılmadığından gerçek sayı, burada gösterilenden daha yüksektir.

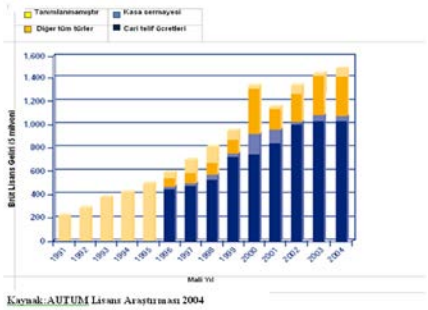
2004 yılında ABD üniversiteleri lisans vererek yaklaşık 1.4 Milyar Dolar gelir elde etmiştir. Üniversiteler buluşlarının patentini alarak ek fonlar elde etmiş, şirketler patentleri araştırırken yeni teknolojiler hakkında bilgi edinmiş ve patenti alınmış teknolojileri ticarileştirmek için yeni şirketler kurulmuştur.

Üniversitede yapılan bir buluşun patentinin alınması, diğer bilim adamlarının o buluşu kullanamayacakları anlamına gelmemektedir. Bundan ziyade üniversitenin, buluşu kimin kullanacağına ve ne kadar ücret talep edeceğine karar vermekte özgür olduğu anlamına gelmektedir. Örneğin üniversiteler, şirketlerden az miktarda lisans ücreti talep ederlerken genellikle diğer üniversitelerin patenti ücretsiz olarak kullanmalarına izin verirler. Bu lisans ücretleri, ilerde yapılacak araştırmaları finanse etmek için kullanılabilir.

Üniversitelerin patent alması ile ilgili olarak, kamu tarafından finanse edilen bilimin, özellikle de Ulusal Sağlık Enstitüsünün finanse ettiği üniversite projelerinin, bazı durumlarda ilaç ve biyoteknoloji şirketlerinin fikri mülkiyetle bağlantılı özel hak sahibi olmalarına neden olduğuna dair sıkça eleştiri bulunmaktadır. Bu durum ABD'de de kamu yararını zedelediği iddiasıyla US Bayh-Dole Yasası'nın istenmeyen sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Tamamlayıcı veriler
Milken Enstitüsü tarafından yapılan çalışmaya göre ABD üniversiteleri, her 1 Milyon Dolarlık araştırma harcaması için lisans gelirlerinden ortalama 27 825 Dolar gelir elde etmiştir. Avrupa üniversiteleri için bu rakam, 11 988 Dolarıdır. Bu farkın, ABD'deki araştırmaların daha kaliteli olduğundan değil, ABD üniversitelerinde patentlerin daha kapsamlı ve profesyonel şekilde kullanımından kaynaklandığı dikkate alınmalıdır.
ABD Eğitim Bölümüne göre 2004 yılında 3 milyon lisans öğrencisi mezun olmuştur. Dolayısıyla lisans gelirleri öğrenci başına 470 Dolara karşılık gelmiştir.

ABD üniversitelerinin lisans geliri



Kaynak: AUTUM Lisans Araştırması 2004

ABD Üniversiteleri, araştırma bütçelerinin ortalama **%3**'ünü lisans bedellerinden elde etmektedirler (Avrupa'da bu oran %1,1'dir).

Slayt 29 (opsiyonel)

Avrupa patentlerinin değeri

Bu tablo, 2004'te gerçekleştirilen büyük çaplı bir ampirik çalışmanın sonuçlarını göstermektedir. Tablo, Avrupa Patent Ofisi'ne başvurusu yapılan patentlerin değer dağılımını göstermektedir (değeri gösteren yatay eksendeki logaritmik ölçeğe dikkat ediniz). Bu tahminlere göre, tüm patentlerin yaklaşık %50'si 300.000 Avro, %20'si 300.000 Avro ile 1 milyon Avro arasında ve %3'ü ise, 100 milyon veya daha fazla değere sahiptir.

Dağılım asimetriktir; birçok patentin değeri düşük olup çok az sayıda patent yüksek bir değere sahiptir. Bu nedenle, "tipik" bir patentin "ortalama değerini" (bu çalışmaya göre yaklaşık 6 milyon Avro) dikkate almak uygun olmayacaktır. Bunun yerine "tipik" bir patentin değeri, orta değer olan 300.000 Avro olarak değerlendirilmelidir.

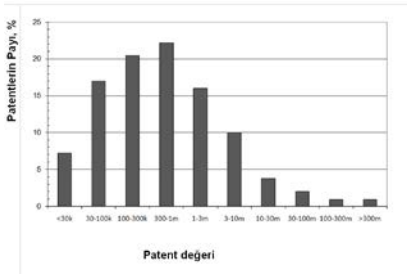
Altyapı

Avrupa Patent Ofisi'nde 1993 ve 1997 yılları arasında yapılan rastgele seçilen örnek patent başvurularının buluş sahiplerine bir anket gönderilmiştir. 27 000 buluş sahibinden 9 600'ü ankete cevap vermiştir. Sorulardan birinde, buluş sahiplerinden bugüne kadar öğrendikleri tüm bilgileri dikkate alarak, patentin verildiği gün itibariyle, en güçlü rakiplerine patentlerini ne kadara satacakları konusunda varsayımda bulunmaları istenmiştir. Buluş sahipleri burada gösterilen on değer kategorisinden birini seçerek cevap vermişlerdir.

Veri kaynağı

Ceccagnoli et al. (2005), Study on evaluating the knowledge economy – What are patents actually worth?;
Final Report to the European Commission, Tender No.MARKT/2004/09/E;
http://ec.europa.eu/internal_market/ indprop/ docs/patent/studies/patentstudy-report _en.pdf, p.27. adresinden erişilebilir.

Avrupa patentlerinin değeri



Burada belirtilen rakamlar, 1990'lı yıllarda Avrupa Patent Ofisi'ne patent başvurusunda bulunan 9000'den fazla buluş sahibinin ankete verdikleri cevapları göstermektedir. Bu sorular, buluş sahiplerine patent başvuruları yapıldıktan çok sonra 2004 yılında sorulmuştur.

Ortalama değer: yaklaşık 6 milyon Avro'dur. Orta değer (%50 değer az/çok): 300.000 Avro'dur = **normal** değer

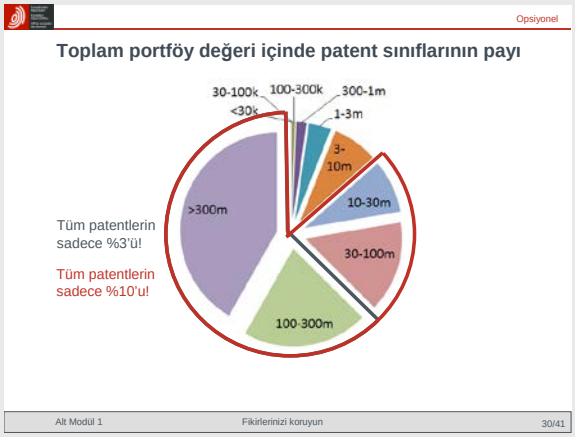
Kaynak. Ceccagnoli ve ark, 2005.

Slayt 30 (opsiyonel)

Toplam portföy değeri içinde patent sınıflarının payı

Bu tablo, bir önceki ile aynı verileri göstermektedir; fakat tabloda, her bir patent sınıfının (değer sınıflarının), araştırması yapılan tüm patentlere ait toplam değerin içindeki yaklaşık payları gösterilmektedir. Bu da Avrupa patentlerinin büyük portföyünün beklenen değer dağılımına ışık tutmaktadır.

300.000 Avro'dan daha az değere sahip patentlerin, portföy değerinin tümüne önemli bir katkıda bulunmadıkları açıktır. Ancak, patentlerin %50'sinden fazlası, toplam değere düşük katkı sağlayan patent kategorilerine aittir. Bu geniş patent portföyünün toplam değerinin %50'sinden fazlası %3'lük dilimdeki yüksek değere sahip patentlerden oluşmaktadır. Toplam değerin %80'inden fazlası ise tüm patentlerin %10'undan daha azından elde edilmektedir.



Toplam değerin %50'sinden fazlası tüm patentlerin sadece %3'ünden elde edilmektedir.

Toplam değerin %80'inden fazlası tüm patentlerin sadece %10'undan elde edilmektedir.

Bu nedenle, geniş çaplı patent portföylerinde az sayıdaki yüksek değerli patentlere odaklanılmalıdır!

Kaynak. Ceccagnoli ve ark, 2005.

Slayt 31 (opsiyonel)

Patent yönetimi

Patent sisteminden kâr elde etmek için kurulmuş şirketler ve yeni kurulan şirketler, bu alanda alınacak kararlara yönelik bir patent stratejisi geliştirmelidirler. Bu patent stratejisi, şirketin genel stratejisine bağımlı olmalıdır.

Bu strateji, şirketin patent alma konusundaki asıl motivasyonunu yansıtmalıdır. Bu strateji, rakiplerin aynı ürünleri yapmasını önlemek için midir? Araştırma ve geliştirmeye odaklanıp, teknolojinin lisansını üreticilere vermek için midir? Yoksa faaliyette bulunma özgürlüğü elde etmek (gerekli teknolojiyi kullanmanın engellenmesinden kaçınmak) için midir? Şüphesiz birçok firma, birkaç hedefin ardından eşzamanlı olarak gidecektir. Ancak, neye ve neden odaklanıldığını bilmek günlük işlere ilişkin karar alma sürecinde yardımcı olacaktır. Patent stratejisi, bu hedeflerin peşinden saldırgan bir şekilde (örn: ileriye yönelik olarak patent ihlallerini araştırmak ve bunları dava etmek) veya bir savunma şeklinde (örn: bazı buluşların patentini almaktan ziyade bunları yayınlamak) gidilip gidilmeyeceğine ilişkin düşünceleri de içermelidir. Son olarak, bir şirketin faaliyet alanı, mali kaynakları ve iş modeli, bu şirketin uluslararası patent stratejisini belirleyecektir (patent haklarının doğası gereği bölgesel olduğunu – uluslararası patent diye bir kavram olmadığını hatırlayınız).

Patent bilgisi, patent yönetiminde önemli bir konudur. Bilime ve teknolojiye ayak uydurmak şarttır (36. slayttan sonraki slaytlara bkz.). Ayrıca bir şirket, ancak patent araştırması yaparak diğer şirketlerin patentlerine tecavüz etmekten kaçınabilir. Bugünün karmaşık teknolojik (ve patent) koşullarında bu zor, ancak zaruri bir iştir. Bir kişinin veya şirketin kendi ürünlerini kapsayan patentleri bulamaması (diğer bir deyişle: patente tecavüz) çok maliyetli olabilir. RIM adlı üreticinin, patenti elinde bulunduran NTP şirketine 600 milyon Dolardan daha fazla ödeme yaptığı ünlü RIM ve NTP davasını hatırlayınız (bkz: *http://en.wikipedia.org/wiki/NTP,_Inc.).*

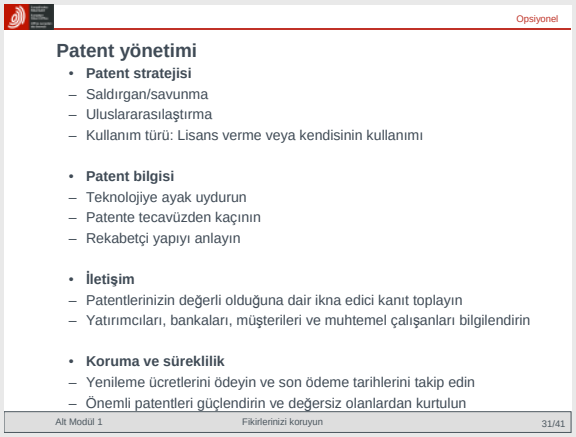
Patent bilgisi, aynı zamanda, yenilikçilere belirli bir teknoloji alanındaki esas oyuncuların kimler olduğunu ve bunların patent durumlarının ve stratejilerinin ne olduğunu anlama olanağı sağlar. Bu nedenle patent bilgisi, sağlam bir teknoloji stratejisi geliştirmede kullanılacak paha biçilmez bir bilgi kaynağıdır.

Patentler, çoğu ileri teknoloji şirketleri için önemli bir araç ve değerli bir kaynak olmaları nedeniyle yatırımcıları finansman sağlamaya ve bankaları kredi vermeye ikna etmek için kullanılabilir. Yeni kurulmuş ileri teknoloji şirketlerine yatırım yapan riziko sermaye şirketleri, genellikle yatırımı değerlendirmek için ön koşul olarak güçlü bir patent pozisyonu talep ederler.

Bazı patentler, önemli bir rekabet aracına dönüşmektedir. Patent vekillerinin önerileri doğrultusunda bu patentler, başka patentlerle ve diğer fikri mülkiyet haklarıyla desteklenerek güçlendirilebilir.

Çoğu ülkede, patent sahibi, patentin devam etmesine yönelik düzenli ücretleri ödemezse patent hakkı sona erer. Bu nedenle son ödeme tarihlerini takip etmek önemli bir görevdir (genellikle patent vekilleri tarafından sunulan bir hizmettir).

Tüm patentler değerli değildir. Gerçekte, buluş sırasında değerli görünen birçok patent başvurusu, daha sonra önemsiz hale gelmekte veya güncelliğini ve geçerliliğini yitirmektedir. Patent portföy incelemesi sırasında bu tür patentler veya patent başvuruları bulunursa, bunlar geri çekilecek veya tasarruf etmek amacıyla haklarının sona ermesi beklenecektir.



Patent stratejisi, bir şirketin genel stratejisini desteklemelidir.

Saldırgan

Örn: aktif olarak patente tecavüz eden şirketleri araştırmak

Savunma

Örn: Patent almak yerine yayım yapmak

Uluslararasılaştırma

Patentler bölgesel haklardır. Şirketin aktif olmadığı ülkelerde lisans verme fırsatları doğabilir.

Rekabet yapısı

Patent bilgisi, dünya üzerinde birçok rakibin teknolojisine ilişkin detaylı bilgi içermektedir. Doğru analiz edilirse, genel olarak endüstriye ve özellikle de rakiplerin stratejisine dair önemli fikirler edinilebilir.

Slayt 32

Araştırma çabalarının %15-25'i boşa

Birçok araştırmacı, bilim adamı ve mühendis, yeni bir projeye başlamadan önce, daha önce ne tür buluşların yapıldığını incelememektedir. Sonuç olarak, birçok araştırma projesinde, başkalarının daha önceden sadece yayımlamakla kalmadığı, hatta muhtemelen patentini dahi aldıkları sonuçlara ulaşılmaktadır. Çoğu durumda, buluş sahipleri "buluşlarının" daha önce patentinin alındığını, ancak başvurularını inceleyen patent ofisi kendilerini bu konuyla ilgili bilgilendirdiklerinde öğrenmektedirler.

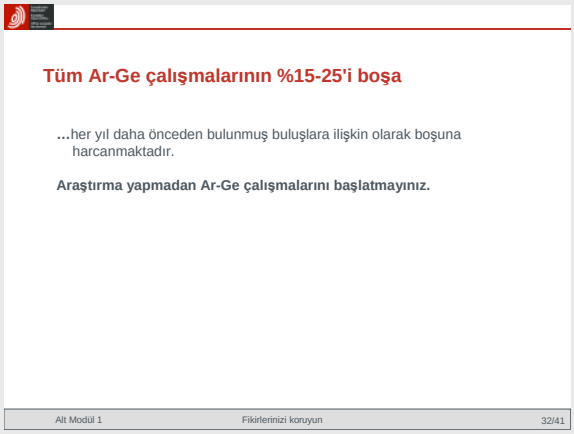
İstatistik bulunmadığı için, tekrarlanan Ar-Ge çalışmalarının sayısı kesin olarak bilinmemektedir. Ancak patent ofisleri aldıkları her patent başvurusu için önceki buluşları araştırdıklarından, durumun boyutu hakkında biraz fikir sahibidirler. Avusturya Patent Ofisi, Avrupa'da daha önceden zaten icat edilmiş olan buluşlara her yıl 60 milyar Avro harcandığını tahmin etmektedir. (*http://www.patentamt.at/geschaeftsbericht2006/de/srvverschenken.html)*

2005 yılında, Avusturya Buluş Sahipleri Derneği başkanı, tekrarlanan Ar-Ge çalışmalarının boyutunun "Avusturya'da aktif olan 30 000 buluş sahibinin 10 000'inin boşuna çalıştığı" anlamına geldiğine dikkat çekmiştir (bkz. Mario Wally (2005): "Doppelt gemoppelt", profil ekstra, Şubat 2005, sayfa 24-25).

Bazı Alman üniversitelerinin teknoloji transfer ajansı olan ProVendis, Almanya'da mükerrer yapılan Ar-Ge' ye yapılan yatırımın, yılda 12 milyar Avro olduğunu veya Ar-Ge' ye harcanan toplam miktarın %25'i olduğunu tahmin etmektedir.

Alınacak Dersler

- Herhangi bir projeye başlamadan önce süreli yayınları ve patentleri (ve diğer bilgi kaynaklarını) araştırınız.
- Projenin kilometre taşlarında yeniden araştırma yapınız; proje hedefiniz değişmiş olabilir ve diğer rakipler de harekete geçmiş olabilirler.



Ar-Ge sonuçlarının tekrarlanması, tek başına Avrupa'da yılda 60 milyar Avro zarara yol açmaktadır.

Avusturya Patent Ofisi, Avrupa'da her yıl 60 milyar Avro'nun boşa gittiğini tahmin etmektedir, buna Avusturya'daki 1 milyar Avro da dahildir.

Avusturyalı Buluş Sahipleri Derneği Başkanı, Avusturya'da aktif olan 30 000 buluş sahibinden yaklaşık 10 000'inin boşa çalıştığını tahmin etmektedir (2005).

Teknoloji transfer ajansı ProVendis ise Almanya'daki Ar-Ge yatırımının %25'inin, daha önceki Ar-Ge araştırmalarının tekrarı olması nedeniyle boşa gittiğini tahmin etmektedir.
- Projenize **başlamadan önce** literatürü (makaleleri ve patentleri) gözden geçiriniz.
- Projenin **önemli noktaları** ile ilgili yeniden araştırma yapınız: proje hedefiniz değişmiş olabilir ve diğer buluş sahipleri harekete geçmiş olabilirler.

Slayt 33 (opsiyonel)

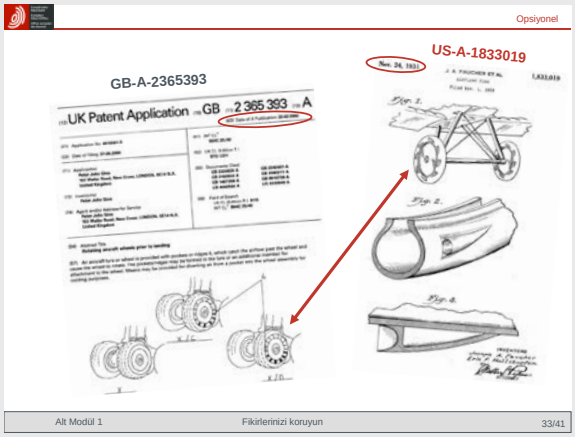
Tekerleğin yeniden icadı – tam anlamıyla

Uçak tekerleklerinin yeniden icadı
Slayt 34'te, tekrarlanan AR-GE çalışmalarının boyutuna ilişkin tahminler yer almaktadır. Bu slaytta ise, tekerleği gerçek manada yeniden icat eden bir kişi ile ilgili uygulamalı bir örnek gösterilmektedir.

2000 yılında, uçak tekerleklerinin yere değdiklerindeki mevcut yüksek hızları nedeniyle aşırı aşınması (veya hatta patlaması) problemine çözüm getiren bir buluş için patent başvurusu yapıldı. Buluş, lastiklerin yan taraflarına yerleştirilen küçük cepler sayesinde, tekerleğin, fazladan bir elektrik motoruna ihtiyaç duymadan rüzgârda dönmesini sağlamaktadır. Buluş sahibinin bilmediği şey ise bu buluşun uçak teknolojisinin ilk yıllarında çoktan yapılmış olmasıydı. 1929 yılında aynı buluşu tanımlayan bir ABD patent başvurusu yapılmıştı (ve neredeyse unutulmuştur).

Bu durum iki önemli noktaya ışık tutmaktadır:

- Patent literatürünü araştırmak uğraşmaya değer.
- Birçok insan, akıllı çözümler icat etmiştir (genellikle çok uzun zaman önce). Çözmeye çalıştığınız problem, çoktan çözülmüş olabilir ve hatta bu çözümü kullanmak ücretsiz bile olabilir (1929'daki patentin süresi çoktan dolmuştur).



Tekerleğin yeniden icadı – tam anlamıyla

Problem

Uçak tekerleklerinin yere değdiklerindeki mevcut yüksek hızları nedeniyle aşırı aşınması (veya hatta patlaması)

Önerilen çözüm

Lastiklerin yan taraflarına yerleştirilen küçük cepler sayesinde, tekerleğin, fazladan bir elektrik motoruna ihtiyaç duymadan rüzgârda dönmesini sağlamak.

Bu patent için zaten 1929 yılında başvuruda bulunulmuştur.

Slayt 34

Daha fazla bilgi sadece patentlerde bulunur

Eşsiz bilgi kaynağı olarak patentler

Ampirik çalışmalar, patent dokümanlarında yer alan bilginin %80'inin başka hiçbir yerde bulunmadığını ortaya çıkarmıştır (aşağıdaki referanslara bkz.).

Kesin yüzde ise teknik alana ve bilginin değerine bağlıdır. Bilimsel veya teknik bilginin bir kısmı ne kadar değerliyse, bu bilginin bir patent dokümanında yayımlanması da o kadar muhtemeldir.

Yakın zamanda kimya alanında yapılan geniş çaplı bir araştırmaya göre (Bregonje, 2005, bkz. aşağı), polimerler, alaşımlar vb. çeşitli alanlardaki toplam 34.000 yeni kimyasal bileşen bilimsel dergilerde ve patent dokümanlarında takip edilmiştir. Alana bağlı olmakla birlikte, yeni bileşiklerin %77'si sadece patent dokümanlarında yayımlanmış olup dergilerde yayımlanmamıştır. Toplamda ise 10.300 bileşik (%30) sadece patentlerde bulunmaktadır. Patentlerde yer alan bileşiklerden sadece 1200'ü (patent dokümanlarında bulunanların içeriğin %11'i) aynı zamanda dergilerde de yayımlanmıştır.

Dergilerde pek çok AR-GE sonucunun yer almamasına ek olarak, iki bilgi kaynağı arasında bir başka önemli fark daha vardır: araştırma makaleleri araştırma bulgularına odaklanırken (bilime katkı) patentler, buluşun aslında nasıl gerçekleştirileceğine odaklanmaktadır.

Sadece bilimsel yayın literatürünün gözden geçirilmesi, büyük miktarda değerli bilginin gözden kaçırılması demektir.

Ayrıca, şirketler genellikle yeni ürün geliştirme faaliyetlerini açıklamak istemezler ve bu tür bilgileri kamu ile paylaşmazlar. Ancak çok az şirket, rakiplerini yeni ürünlerle şaşırtmak için kasıtlı olarak patent korumasından kaçınabilir. Tüm patent başvuruları, rüçhan tarihinden sadece 18 ay sonra yayımlandığından, patent verileri, bir şirketin yeni ürün geliştirme faaliyetlerine ilişkin başka yerde bulunamayacak yeni bilgiler içermektedir.

Zaman faktörü

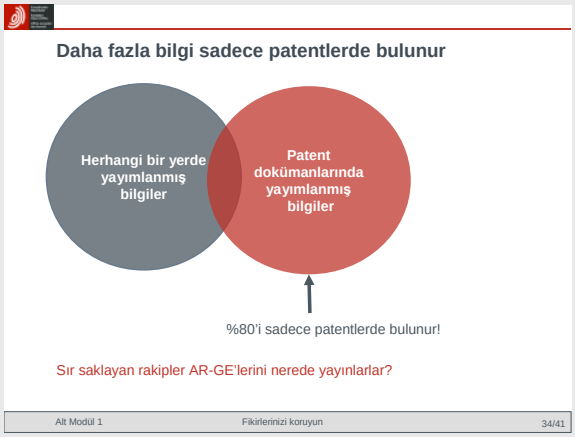
Patent başvurularının yayımlanması 18 ayı bulmaktadır. Bu uzun bir süre gibi görünebilir. Ne var ki hakemli dergilerdeki yayınlar da zaman almaktadır. Çoğu durumda patent başvurusu, benzer şekildeki akademik makalelerden önce yayınlanacaktır. Bu konu, kimyasal bileşiklerle ilgili yukarıda sözü edilen çalışmada (Bregonje, 2005) ampirik olarak araştırılmıştır. Araştırmacılar, hem dergilerde hem de patentlerde yeni bir bileşiğin tanımının yapıldığı durumların yaklaşık %50'sinde patentlerin daha erken yayımlandıklarını ortaya koymuşlardır.

Patent bilgilerinin diğer faydaları

- Patentler tüm dünyada tek tip yapıya sahiptirler.
- Patentlerin hemen hepsi, ücretsiz olarak incelenebilir. Dolayısıyla patentlere erişim kütüphanenizin bütçesine bağlı değildir.

Referanslar

– Demidowicz, B. K., Oppenheim, C. (1981), The overlap of patent and journal literature on animal feedstuffs. World Patent Information, 3: 82-83.
– Eisenschlitz, T. S., Lazard, A. M., Willey, C. J. (1986), Patent groups and their relationship with journal literature. Journal of Information Science, 12: 53-58.
– Walker, R. D. (1995), Patents as Scientifi c and Technical Literature, Metuchen, N.J.: The Scarecrow Press.
– Bregonje, M. (2005): Patents: A unique source for scientifi c information in the chemical industry?, WPI, No. 27, pp. 309-315.



Patent dokümanlarında yer alan bilginin yaklaşık %80'i benzer şekilde başka hiçbir yerde bulunmamaktadır.

Patentler **bir şeyin nasıl gerçekleştirildiğine** odaklanırken, bilimsel makaleler bilimsel katkıya odaklanmaktadır.

Patentleri bilimsel literatürün tamamlayıcısı olarak okuyunuz.

Ayrıca, rakipleriniz patent koruması almak istiyorlarsa, yeni ürünlerini patentlerle "duyuracaklarını" göz önünde bulundurunuz!

Kaynak: Ampirik çalışmalar (bkz. altyapı bilgisindeki referanslar)

Slayt 35

Patent dokümanlarında yer alan çözümler

Patent veritabanlarındaki dokümanların çoğu herkesin ücretsiz kullanımına açık olan buluşlara ilişkindir. Patent ofisine göre değişmekle birlikte bu değer tüm patentlerin %90'ını kapsayabilir. Bunun birkaç nedeni vardır:

- Yayımlanmış tüm patent başvurularının önemli bir kısmı başvuru sahibi tarafından geri çekilmekte veya patent ofisi tarafından reddedilmektedir. Bu durum söz konusu patent başvurularının her zaman patent olamayacağı anlamına gelmektedir. Bir başvuru geri çekilse dahi yayımlanan başvuru hala erişilebilir niteliktedir (başvurunun yayın yapılmadan önce geri çekildiği durumlar hariç). Ayrıca, bazı patentler, itiraz işlemleri ile veya mahkemelerde geçersiz kılınmaktadır.

- Bir patentin geçerliliği sürdürmek için, başvuru sahibi veya patent sahibi yenileme ücretlerini ödemelidir. Patent, artık ekonomik olarak cazip değilse, patent sahibi, yenileme ücretlerini ödemeye devam etmez ve patent zaman aşımına uğrayarak geçersiz kılınır. Artık o tarihten sonra, herkes patenti ücretsiz kullanabilir. Bu sadece değersiz buluşlar için geçerli değildir. Patent sahipleri bir patentin tam potansiyelini kavrayamamış olabilirler veya patentin artık şirketin ana faaliyet alanı ile ilgili olmaması nedeniyle patentlerinden vazgeçebilirler.

- Yenileme ücretleri ödense bile bir patentin süresi başvuru tarihinden itibaren maksimum 20 yıldır (bazı istisnalar mevcuttur). Dolayısıyla bu süre bittikten sonra patentlerin kullanımı serbest olacaktır. Yarı iletkenler ve internet (1973'te bulunmuştur!) dahil olmak üzere "Eski" ama modası geçmeyen buluşlara çok sayıda örnek verilebilir.

Slaytta gösterilen rakamlar, 2004 yılında Profesör Helge B. Cohausz tarafından yürütülen bir çalışmaya dayalı ölçülü tahminlere aittir. Adı geçen araştırmacı, tüm patent dokümanlarının %94'ünün geri çekilmiş, reddedilmiş, geçersiz veya diğer sebeplerle yürürlükte olmayan patentleri/patent başvurularını temsil ettiğini tespit etmiştir. Çalışmaya göre, dokümanların %2'si geçerli olan, fakat hukuki açıdan geçersiz patentleri ve geri kalan %4 ise geçerli ve kullanımda olan patentleri temsil etmektedir.

Patentlerin yasal durumu ve patente tecavüz

Bir patentin yasal durumu, genellikle, EPO'nun ücretsiz patent veritabanı yardımıyla tespit edilebilir (bir sonraki slayta bkz.). Ancak, kesin tespit için, patent ofisine veya patent vekiline veya patent konusunda uzman başka bir kişiye danışmanız daha iyi olacaktır. Öncelikle, patent veya diğer bir ülkedeki eşdeğer patent hala geçerli olabilir. İkinci olarak da, patent geçerli ise bile patente tecavüz edip etmediğinizi bilmek göründüğü kadar kolay olmayabilir (bu durum patent istemlerine bağlıdır ve yorumlaması oldukça güçtür). Ayrıca, ilgili tüm patentleri bulamayabilirsiniz (bu durumda bir araştırma konusunda uzman bir kişiden yardım isteyiniz). Buna ek olarak, geçersiz bir patentin teknolojisinin kullanımı, diğer geçerli patentler tarafından engellenebilir. Bu nedenle ihtilaflı bir patentin geçersiz olması, sizin o teknolojiyi kullanabileceğiniz anlamına gelmemektedir. Patente tecavüz, bir patent vekili veya patent uzmanı tarafından kontrol edilmelidir.



Çoğu patent dokümanının ücretsiz kullanılabilen buluşları tanımlamasının nedenleri:

- **Başvurunun reddedilmiş/geri çekilmiş olması** veya patentin geçersiz kılınması

- **Yenileme ücretlerinin ödenmemesi** (patent sahibi patentte başka değer görmüyorsa)

- **Patent koruma süresinin bitmesi** (genellikle 20 yıldan sonra)

“Eski” çözümler, geçerliliğini yitirmemiş olabilir.
Örnekler: antibiyotikler, süper iletkenler, internet **(internet 1973’te bulunmuştur.**)

Slayt 36

Patentlerin araştırılması kolay olabilir…

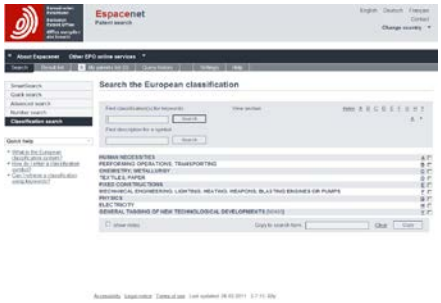
Avrupa Patent Ofisi ve diğer birçok patent ofisi ücretsiz veritabanı hizmeti sunmaktadırlar. EPO'nun ücretsiz Espacenet veritabanının özelliği, tüm dünyadaki çoğu patenti tek bir veritabanında bulundurmasıdır. *www.espacenet.com* veya *http://worldwide.espacenet.com* web sitelerinde sadece araştırma ara yüzlerine değil, aynı zamanda online yardıma ve patentleri bulmayı kolaylaştıran birçok araca da ulaşabilirsiniz.

Espacenet, hem basit bir "hızlı arama" seçeneği, hem de daha gelişmiş arama seçenekleri sunmaktadır. İlk olarak, tanınmış bir araştırmacının ismi ile arama yapmak için Espacenet'in hızlı arama özelliğini kullanarak başlayabilirsiniz ("ne araştıracağınızı seçiniz" ifadesinin sağındaki "kişiler veya kuruluşlar" sekmesini tıklayınız).

Espacenet'te patenti görüntülediğinizde, tekniğin bilinen durumuna ilişkin araştırma raporunda belirtilen diğer patentlere ve sizin görüntülediğiniz patentle ilgili diğer patentlere erişim sağlayabilirsiniz. Ayrıca, korumanın talep edildiği ülkeler ("patent ailesi") hakkında bilgi elde edebilir ve yasal durum bilgileri ile ilgili bağlantılara ulaşabilirsiniz.

Espacenet'in dünya çapındaki kapsama alanına *http://patentinfo.Avropean-patent-office.org/*_resources/data/pdf/global_patent_data_*coverage.pdf* adresinden ulaşılabilir (bu site tüm dünyadaki 80'den fazla patent ofisine ait dokümanları içermektedir).

Patentlerin araştırılması kolay olabilir...



Ücretsiz, dünya çapındaki patent bilgisine *http://worldwide.espacenet.com* web sitesinden ulaşılabilir.

Alt Modül 1 Fikirlerinizi koruyun 36/41

- Kullanım kolaylığı
- Geniş kapsam (80'den fazla ülke 60 milyondan fazla doküman)
- Online yardım
- Ücretsizdir

İpucu

Tanınmış bir araştırmacının adı ile arama yapmayı deneyin!

Slayt 37-41

…ancak bazı temel bilgiler gereklidir

Bilimsel makalelerin yazarları, genellikle anlaşılması kolay ve açık bir dil kullanmayı amaçlarlar. Ancak, patentlerin yazarları, her şeyden önce mümkün olduğu kadar geniş bir patent koruması almaya çalışmaktadır. Bu nedenle, patentlerde kullanılan dil, kavramların çok genel bir tanımlanması ile karakterize edilmektedir. Kavram için yaygın bir kelime kullanmak yerine, buluş sahibi, daha geniş bir yorumlamaya imkân veren daha fazla kelime ile tanımlama yapmaktadır. Ayrıca, bazen patent başvuru sahipleri, patent başvurularını başkalarının bulmasını istemezler ve bu nedenle tahmin edilebilecek anahtar kelimeler kullanmaktan kaçınırlar. Örneğin bir buluş sahibi, bir kalem geliştirdiğini söylemek yerine, buluşunun bir "yazı aracı" ile ilgili olduğunu iddia edebilir. Bu yolla, buluş sahibi, söz konusu buluşu kullanan diğer yazı araçlarını satan kişilerin, kalemle ilgili olan patentin etrafından dolaşamayacaklarından emin olur ve aynı zamanda bir rakibin, söz konusu patent ile ilgili bilgi sahibi olma olasılığını azaltmış olur.

Bu nedenle basit anahtar kelime tabanlı araştırmalar biraz sınırlı olmaktadır. Bu tür bir arama ilk aşamada yararlı olabilir ancak her zaman ilgili tüm dokümanlar bulunamayacaktır.

Ancak bu güçlüklerin üstesinden gelinebilir. Patentleri, başvuru sahiplerinin kullandıkları kelimelerden bağımsız olarak bulmanın bir yolu; teknoloji sınıfları ile arama yapmaktır. Uzmanlar, patent dokümanlarını buluşların ilgili oldukları teknik alandaki ayrıntılı teknoloji sınıflarına göre ayırmaktadırlar. Farklı sınıflandırmalar olmasına rağmen hemen hemen tüm patentler, ortak bir sınıflandırma olan Uluslararası Patent Sınıflandırma (IPC) kullanılarak sınıflandırılır. Avrupa Patent Ofisi'nde, Avrupa Patent Sınıflandırması (ECLA) kullanılmaktadır. ECLA, Uluslararası Patent Sınıflandırması (IPC) ile çok benzerdir.

Hem ECLA hem de IPC, hiyerarşik bir teknoloji sınıflandırma sistemidir. Hiyerarşinin en üstünde fizik, kimya gibi çok kapsamlı teknoloji sınıfları bulunmaktadır. IPC'nin sonraki her bir aşaması, ilgili sınıftaki teknolojiyi daraltmakta ve nihayetinde çok özelleşmiş teknoloji sınıflarına ulaşmaktadır. IPC'yi *http://www.wipo.int/classifications/ipc/ipc8/?lang=en* web sitesinden ve ECLA'yı da *http://worldwide.espacenet.com/* sitesinden inceleyebilirsiniz.

Esas itibariyle sadece hangi teknoloji sınıfının sizi ilgilendirdiğini bilmeniz yeterlidir. Bu sayede ilgili patentlerin önemli bir kısmına erişebilirsiniz. Yaptığınız belirli bir sorgulama ile ilgili tüm patentlerin aynı sınıfın içinde bulunmasını bekleyemezsiniz; çünkü teknoloji sınıfının tanımı ile sizin kişisel tanımınız tam olarak uyuşmayabilir. Araştırmanın tamamlanamamasının diğer bir nedeni ise; uzmanların her zaman tüm olası başvuruları bilememeleri ve bu nedenle buluşla ilgili sınıfı tayin etmeyi "unutmalarıdır".

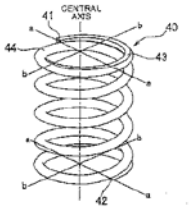
Eksikliklere rağmen, patent dokümanlarının IPC veya ECLA bünyesinde teknik olarak sınıflandırılması, patent bilgisine ilişkin önemli bir avantaj sağlamaktadır. Bilimsel makaleler için bu şekilde bir sınıflandırma yapılmamaktadır. Bu nedenle, ilgili patentleri bulmak ilgili bilimsel yayınları bulmaktan çok daha kolay olabilir.

Not:
Bazı alanlarda kullanılan patent terminolojisine ilişkin daha fazla örnek, "Avrupa Patent Sınıflandırması Sistemi ve EPO'nun ücretsiz Espacenet hizmeti kullanılarak patent araştırmasına giriş konuları, "Patentlerin Araştırılması" başlıklı Alt modül A'da bulunabilir

…ancak bazı temel bilgilere ihtiyaç duyulur!

"basit" anahtar kelimeli araştırmalara dikkat ediniz, örneğin…

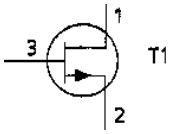
~~Spring~~



"Energy storing means"
Enerji depolama araçları

Bu tür "terminoloji", patentin kapsamını genişletmek için sıkça kullanılmaktadır...

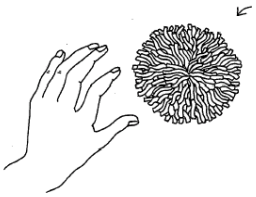
~~Transistor~~



"Semiconductor switching device with a control electrode"
Kontrol elektrotlu yarı iletken dönüştürme aracı

Bazen başvuru sahibi patentinin kolayca bulunmasını istemez...

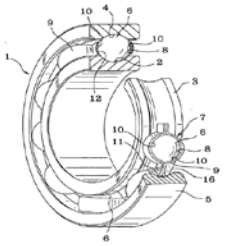
~~Toy ball~~
~~Oyuncak top~~



"Spherical object with floppy filament
Yumuşak püsküllü küresel nesne

Bazen başvuru sahibi patentinin kolayca bulunmasını istemez...

~~Ball bearing~~
~~Rulman~~



"A pluratiy of balls"
Çoklu toplar

Sade, "basit" anahtar kelimeli araştırmaların etkinliği çok sınırlıdır. Başvuru sahipleri buluşlarını tanımlarken ya patentin kapsamını genişletmek ya da kasten buluşu daha zor bulunur hale getirmek için **sade ve basit sözcüklerin yerine** genellikle **geniş kapsamlı kavramlar** kullanmaktadır.

Bu ve sonraki patent "terminolojisi" örnekleri derse eğlenceli bir boyut getirecektir. Bu örnekleri aşağıda belirtilen cümlede olduğu gibi esprili bir yorumla verebilirsiniz: "Biz mühendisler yaya yay demeyi severiz. Ancak patent vekillerinin anlayış tarzı bu değildir. Kullandıkları dile bir bakalım."



Anahtar kelimelerle ilgili problemleri çözmenin tek yolu, Avrupa Patent Sınıflandırmasını (ECLA) veya bunun yerine Uluslararası Patent Sınıflandırmasını (IPC) kullanmaktır.

Patent uzmanları her bir patent dokümanını, veritabanlarında araştırılabilir nitelikte olan bir veya daha fazla teknoloji sınıfına ayırmaktadır. ECLA, hem çok geniş hem de çok detaylı araştırmalara imkân veren hiyerarşik bir sistemdir.

ECLA ile araştırma yapma ve diğer etkin patent araştırma yöntemleri hakkında daha fazla bilgi edinmek için bahsi geçen internet sitelerini ziyaret ediniz. Bu siteler yeni başlayandan uzman araştırmacıya kadar herkes için tasarlanmış e-eğitim modüllerini kapsamaktadır.

Patent Bilgi Turu, başlamak için iyi bir sitedir.